वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ. व. २०८२/८३

मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

हेदाङ्गनागढी, सङ्खुवासभा

२०८३

लेखन तथा सम्पादनः

राजु घिमिरे

बरिष्ठ संरक्षण अधिकृत

तस्वीरः

राजु घिमिरे (ब.सं.अ.)

संस्कार सुवेदी (स.सं.अ.)

लाकपद राई (रेन्जर)

सुसिल सिटौला (ना.सु.)

प्रकाशकः

मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

हेदाङ्गनागढी, सङ्खुवासभा

हाम्रो भनाई

नेपालको संविधानले आत्मसाथ गरेको ३ तहको सरकार मध्ये निकुञ्ज र वन्यजन्तु आरक्ष सङ्घीय सरकार अन्तर्गतका निकायहरू हुन् । मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्र कोसी प्रदेशमा पर्ने १४ वटा जिल्लाहरू मध्ये सङ्खुवासभा र सोलुखुम्बु जिल्लामा विस्तारित छ । यो निकुञ्जले पूर्वी नेपालको पहाड, हिमाल तथा उच्च हिमाली क्षेत्रमा पाइने वन, वन्यजन्तु, वातावरण, हावापानी र पारिस्थितिकिय प्रणालीको प्रतिनिधित्व गर्दछ।

वन डढेलो, खोरिया फँडानी, वन क्षेत्र अतिक्रमण, चोरीशिकार, वन पैदावार चोरीतस्करी, छाडा चरिचरन जस्ता केही मानवीय गतिविधिहरू र बाढी पहिरो, हिम पहिरो र भू—क्षय जस्ता केही प्राकृतिक कारणले गर्दा खेतीयोग्य जमिन र गाउँबस्ती विस्थापित हुने अवस्थामा रहेका यस भेगका जनजीविका कष्टकर र चुनौतीपूर्ण बन्दै गइरहेको छ। यद्यपि यी चुनौतीहरूलाई दिगो व्यवस्थापनका लागि निकुञ्ज कार्यालयबाट सालबसाली संरचनात्मक, प्रचारात्मक र प्रवर्द्धनात्मक गरी ३ तरिकाबाट गतिविधिहरू सञ्चालन/सम्पादन हुँदै आइरहेका छन्।

निकुञ्ज कार्यालय र मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरूबाट सम्पादन गरिएका सबै गतिविधिहरूलाई समेटेर हरेक वर्ष वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशित गरिन्छ। सोही अनुसार आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सम्पन्न भएका गतिविधिहरू समेटेर यो वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरिएको छ । यो वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनबाट निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको विषयमा जानकारी राख्न इच्छुक व्यक्ति वा सङ्घसंस्थालाई धेरै सूचनाहरू प्राप्त गर्न सकिनेछ।

अन्तमा, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनको लागि सम्पादित कामहरूको तथ्य, तथ्याङ्क र तस्वीर उपलब्ध गराउनु हुने निकुञ्ज कार्यालयका सम्पूर्ण सहकर्मी साथीहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

राजु घिमिरे
बरिष्ठ संरक्षण अधिकृत

Contents

१. पृष्ठभूमि १
२. परिचय २
२.१. मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज २
२.२. मध्यवर्ती क्षेत्र २
३. निकुञ्ज घोषणाका विशेषताहरू ३
४. निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रका सिमाना ३
४.१. मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्जको सिमाना ३
४.२. मध्यवर्ती क्षेत्रको सिमाना ४
५. जैविक विविधता ५
५.१. संरक्षित वन्यजन्तु ५
६. निकुञ्जका प्रमुख आकर्षणहरू ८
६.१. मुख्य—मुख्य हिमशिखरहरू ८
६.२. प्रमुख धार्मिक स्थलहरू ८
६.३. पर्यटकीय स्थलहरू ८
६.४. प्रमुख नदीहरू ८
६.५. कुण्ड, ताल तथा पोखरीहरू ८
६.६. मुख्य—मुख्य छहरा तथा झरनाहरू ८
६.७. तातोपानीका मुहानहरू ८
६.८. उपत्यकाहरू ९
६.९. मुख्य—मुख्य भञ्ज्याङहरू ९
६.१०. गढीहरू ९
६.११. गुफाहरू ९
६.१२. हाल सञ्चालनमा रहेका पदमार्गहरू ९
७. सम्पादित विकास निर्माणसम्बन्धी कामहरू ९
७.१. मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयबाट सम्पादित केही मुख्य—मुख्य कार्यक्रमहरू ९

७.१.१. भवन निर्माण १०
७.१.२. पर्यटक विश्रामस्थल निर्माण/गोलघर/प्रतीक्षालय निर्माण १०
७.१.३. पर्यटक पदमार्ग निर्माण १०
७.१.४. काठेपुल निर्माण तथा मर्मत १०
७.१.५. शौचालय मर्मत १०
७.१.६. चोरी शिकार नियन्त्रण स्वीप अपरेसन गस्ती ११
७.१.७. स्वागत तथा बिदाई ११
७.१.८. मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन ११
७.२. मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरूबाट सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरू १२
८. पर्यटन, राजस्व तथा बेरुजु १२
८.१. पर्यटन प्रवर्द्धन १२
८.२. राजस्व आम्दानी १२
८.३. बेरुजु विवरण १३
९. अनुसूचीहरू १३
अनुसुची -१ :- मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिको विवरण १४
अनुसुची -२ :- मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको विवरण १५
अनुसुची -३ :- मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कर्मचारी दरबन्दी विवरण १८
अनुसुची -४ :- मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कर्मचारी दरबन्दी विवरण २०
अनुसूची - ५ :- निकुञ्ज कार्यालयमा कार्यभार सम्हाल्ने कार्यालय प्रमुखज्यूहरुको विवरण २१
अनुसूची - ६ :- मकालु बरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयमा हाल कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण २३
अनुसूची - ७ :- मध्यवर्ती क्षेत्रमा सञ्चालित होमस्टेहरुको विवरण २७
अनुसूची - ८ :- मकालु बरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय घरजग्गा विवरण २८
अनुसूची - ९ :- मकालु बरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय घरजग्गा विवरण ३१
अनुसूची - १० :- मकालु बरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षत्रमा रहेका जलविद्युत आयोजनाहरुको विवरण ३२
अनुसूची — ११ :- आ.व. २०८२/८३ को कार्यक्रम तथा प्रगती विवरण ३४
अनुसूची — १२ :- आ.व. २०८२/८३ को राहत विवरण ३६
अनुसूची — १३ :- आ.व. २०८२/८३ को पर्यटक विवरण ३६

अनुसूची — १४ :- आ.व. २०८२/८३ को राजश्व विवरण ३७
अनुसूची — १५ :- आ.व. २०८२/८३ को वन पैदावरको विवरण ३८

१. पृष्ठभूमि

वि.सं. २०४० सालमा नेपाली र अमेरिकी वैज्ञानिकहरूको टोलीले मकालु वरुण क्षेत्रमा रुख भालुको अध्ययन गर्ने क्रममा उक्त क्षेत्र अनुपम भू—बनावट र अद्वितीय जैविक विविधताले भरिपूर्ण छ भन्ने खालको प्रारम्भिक जानकारी प्राप्त हुन आएको थियो ।तत्पश्चात् वि.सं. २०४१ सालमा तत्कालीन नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठानका सदस्य डा. तीर्थबहादुर श्रेष्ठ समेतको टोलीले यसलाई संरक्षित क्षेत्रको रूपमा संरक्षण र विकसित गर्नुपर्छ भन्ने धारणा अगाडि सार्नु भएको थियो। अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा यसको बारेमा प्रचारप्रसार गर्न र मान्यता प्राप्त गर्नको लागि वि.सं. २०४३ सालमा तत्कालीन उडल्याण्ड्स माउन्टेन इन्स्टिच्युटका अध्ययन टोलीद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनमा मकालु वरुण क्षेत्रको संरक्षण गर्ने कार्ययोजना प्रस्तुत गरियो। फलस्वरूप तत्कालीन राष्ट्र नायक स्व. राजा वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको प्रमुख आतिथ्यमा संखुवासभा जिल्लाको साविकको हटिया गा.वि.स.को साल्दीमा क्षेत्रमा १० दिने गोष्ठीको आयोजना गरियो । उक्त गोष्ठीमा नेपालका उच्च ओहदाका कर्मचारीहरू, शिक्षाविद्हरू र राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा ख्याति प्राप्त संरक्षणविद्हरूको उपस्थिति थियो। यो गोष्ठी साल्दीमा गोष्ठीको नामले प्रख्यात छ । सो गोष्ठी पश्चात् वि.सं. २०४४ को अन्ततिर राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग र द माउन्टेन इन्स्टिच्युटद्वारा मकालु वरुण संरक्षण क्षेत्र आयोजना सञ्चालन गर्न सहमति भयो। फलस्वरूप सो क्षेत्रको सर्वेक्षण गरी संरक्षणका कार्यक्रमहरू सिफारिस गर्न डा. तीर्थबहादुर श्रेष्ठको संयोजकत्वमा एक कार्यदल गठन भयो। मिति २०४५ साल भदौ १३ गतेका दिन द माउन्टेन इन्स्टिच्युटले १२ वर्षसम्म यस क्षेत्रको संरक्षण गर्न सहयोग गर्ने बारे राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग र द माउन्टेन इन्स्टिच्युट बीचमा सम्झौता सम्पन्न भयो। कार्यदलले विभिन्न सर्वेक्षण तथा अध्ययन गरी ४ वटा प्रतिवेदनहरू (राष्ट्रिय निकुञ्ज व्यवस्थापन, सामुदायिक स्रोत व्यवस्थापन, पर्यटन विकास व्यवस्थापन र वैज्ञानिक अनुसन्धान) प्रकाशित गर्यो। यी प्रतिवेदनहरूको आधारमा मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा संरक्षण क्षेत्रको व्यवस्थापन योजनाको तयारी गरियो। स्थानीय जनतालाई संरक्षण र व्यवस्थापन कार्यमा सहभागी गराउने र उनीहरूको सामाजिक तथा आर्थिक विकासमा टेवा पुर्याउने उद्देश्यका साथ सो व्यवस्थापन योजना वि.सं. २०४८ सालमा नेपाल सरकारले स्वीकृत गरी मिति २०४८ साल मंसिर २ गते विधिवत् रूपमा मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा संरक्षण क्षेत्र घोषणा भयो। स्थानीय जनताको वन पैदावारको मागलाई सहज आपूर्ति गर्ने प्रमुख उद्देश्यका साथ मिति २०५५ साल माघ २५ गते संरक्षण क्षेत्रलाई विधिवत् रूपमा मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रको रूपमा घोषणा भयो। पूर्वी हिमाली शृङ्खलामा रहेको विश्वको पाँचौं अग्लो हिमाल मकालु र यस क्षेत्रमा रहेको वरुण उपत्यका र वरुण खोलाको नामबाट यस राष्ट्रिय निकुञ्जको नामकरण गरिएको हो। उचाइ र हावापानीको धेरै विविधता भएको मकालु वरुण क्षेत्र, वन, वनस्पति र वन्यजन्तुको दृष्टिकोणले समृद्ध मानिन्छ। करिब २,३०० वर्ग कि.मी. क्षेत्रफल ओगटेको मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र बृहत् सगरमाथा पर्यावरणको एउटा महत्वपूर्ण अङ्ग हो।

२. परिचय

२.१. मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुन्ज

- घोषणाः वि. सं. २०४८/०८/०२ (सन् १९९१, नोभेम्बर १८)
- क्षेत्रफलः १५०० वर्ग कि.मी. (७२.५३% सङ्खुवासभा, २७.४७% सोलुखुम्बु)
- औसत धरातलीय उचाइः १००० देखि ८,४६३ मिटर
- औसत वार्षिक वर्षाः ४५७ देखि ४००० मिलिमिटर
- बायोक्लाइमेटिक जोनः सब-ट्रपिकल, अल्पाइन र नेभल
- निर्देशाङ्कः २७° १०' २६" उ. देखि ८७° ३३' ११" पू.
- विश्व संरक्षण सङ्घको श्रेणीः दोस्रो

२.२. मध्यवर्ती क्षेत्र

- घोषणाः वि.सं. २०५५/१०/१५ (सन् १९९९, फेब्रुअरी ८)
- क्षेत्रफलः ८३० वर्ग कि.मी. (८३.५२% सङ्खुवासभा, १६.४८% सोलुखुम्बु)
- विश्व संरक्षण सङ्घको श्रेणीः छैटौं
- विस्तारित जिल्लाः २ वटा (सङ्खुवासभा र सोलुखुम्बु)
- गाउँपालिकाः ४ वटा (३ वटा सङ्खुवासभा जिल्लामा– भोटखोला, मकालु र सिलिचोङ तथा सोलुखुम्बु जिल्लामा– १, महाकुलुङ)
- गाउँपालिकाहरूमा समावेश वडाः १६ वटा (१३ वटा सङ्खुवासभा र ३ वटा सोलुखुम्बु)
- मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेका घरधुरीः ७९७५ वटा
- मध्यवर्ती क्षेत्रको जनसङ्ख्याः ३९,९६६ जना (१९३७१ महिला, २०५९५ पुरुष)
- मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिः १२ वटा
- मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिः १ वटा
- म.क्षे. सा. वन उपभोक्ता समूहः ९५ वटा
- म.सा. वनको क्षेत्रफलः २५७१६.५ हेक्टर
- सामुदायिक होमस्टेः ९ वटा
- होटेल, लज र चियापसलः ७७ वटा
- इकोक्लबः ५ वटा
- जलविद्युत् आयोजनाहरूः ३१ वटा

३. निकुञ्ज घोषणाका विशेषताहरू

- राष्ट्रिय निकुञ्ज र संरक्षण क्षेत्रको द्वैध अवधारणासहित घोषणा भएको राष्ट्रिय निकुञ्ज
- विश्वको सबैभन्दा गहिरो अरुण उपत्यका (४३५ मि.) रहेको राष्ट्रिय निकुञ्ज
- विश्वको पाँचौं अग्लो मकालु हिमाल (८,४६३ मि.) रहेको राष्ट्रिय निकुञ्ज
- रैथाने रूपमा भोटे लहरा (Gnetum montanum) पाइने राष्ट्रिय निकुञ्ज
- उपोष्ण देखि सितोष्ण क्षेत्रको पारिस्थिितकीय प्रणालीको प्रतिनिधित्व गर्ने राष्ट्रिय निकुञ्ज
- विश्व वन्यजन्तु कोष इन्टरनेसनलले पहिचान गरेको २०० इकोरिजन मध्ये "ईस्टर्न हिमालयन इकोरिजन" को प्रतिनिधित्व गर्ने राष्ट्रिय निकुञ्ज
- भू-परिधि स्तरको संरक्षण अवधारणा अनुसार पवित्र हिमालय भू-परिधि (Sacred Himalaya Landscape-SHL) अन्तर्गत केही वर्ष अगाडि कार्यक्रम लागू भएको निकुञ्ज
- "पवित्र हिमालय भूपरिधि" अन्तर्गत जैविक मार्गको रूपमा रहेको राष्ट्रिय निकुञ्ज
- भोटे, राई र शेर्पा जातिको धर्म संस्कृति जगेर्ना गर्दै आइरहेको राष्ट्रिय निकुञ्ज
- जनसहभागितामा आधारित जैविक विविधता संरक्षणको थालनी गरिएको राष्ट्रिय निकुञ्ज

४. निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रका सिमाना

४.१. मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्जको सिमाना

पूर्वः थोप्सी भञ्याङ देखि सुरु भई ठूलो र सानो घुमठकको शृङ्खलै शृङ्खला हुँदै हटिया गाउँको पश्चिममा पर्ने मिसेरेक र सेरेकको धारै धार भई सिमपुञ्ज गाउँको पश्चिमी किनार हुँदै अरुण वरुणको दोभानसम्म।

पश्चिमः पश्चिममा मादी खर्कको पश्चिम र उत्तर पश्चिम हुँदै पाँचपोखरी (मुनिलो सम्म, पाँचपोखरीबाट चेरेम गाउँ देखि उत्तरपश्चिम इन्खु खोलासम्म, त्यहाँबाट उत्तर पश्चिम हुँदै लुक्ला माथि छतर्वु भञ्याङसम्म, छतर्वुबाट कालो हिमाल र कुसुमखाङको शिखर हुँदै मञ्जुखोलाको मुहानसम्म, त्यहाँबाट उत्तरतर्फ सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्जको पूर्वी सिमाना हुँदै फेताञ्चे हिमालसम्म।

उत्तरः पेथाङ्सेबाट (जहाँ सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्जको उत्तर पूर्वी सिमाना टुङ्गिन्छ) पूर्वतर्फ नेपाल तिब्बत (चीनको स्वशासित क्षेत्र) बीचको अन्तर्राष्ट्रिय सिमानै सिमाना हुँदै पूर्व पोप्टी भञ्याङ (४,३०० मि.) को पश्चिमपट्टीको उच्चभागसम्म।

दक्षिणः अरुण वरुण दोभानबाट उत्तर पश्चिम हुँदै हिञ्जुसम्म, हिञ्जुबाट वरुण खोलाको जलाधार र वाङ र नेमुखोलाको जलाधारलाई छुट्ट्याउने डाँडाको धारहुँदै नेमुखोलाको शिरसम्म, नेमुखोलाको शिरबाट लगातार दक्षिण पूर्वको डाँडाको धार पछ्याउँदै कासुवा खोलाको करिब २,००० मि. को उचाइसम्म, कासुवा खोलाबाट यसको पश्चिमी शृङ्खला हुँदै टासीगाउँको माथिको उच्च बिन्दुसम्म, त्यहाँबाट तलतिर

झर्दै नुर्वु गाउँको उत्तरपट्टी डसुवा खोलासम्म, नुर्वु गाउँको माथिको उत्तरपट्टीको डाँडाको धारलाई पछ्याउँदै पताकारे डाँडासम्म र फेरि यो पताकारे डाँडाको शिरैशिर दक्षिणतर्फ माटे खोला (अपसुवा खोलाको शाखा खोला) को मुहानसम्म, त्यसपछि सिमाना फेरि माछेखोलालाई पछ्याउँदै अपसुवा खोलासम्म, त्यसपछि अपसुवा खोलैखोला उत्तरतर्फ दावादास गाउँ नजिक २,००० मि. उचाइसम्म, त्यसपछि दावादास र गोँथला गाउँदेखि उत्तरतर्फको डाँडाको शृङ्खलै शृङ्खला हुँदै साइसिम्मा (हलेङ्गखर्क गाउँलाई भित्रपारी च्याङ्ग्रेडाँडा (लोङलुवा खोलाको जलाधार) सम्म, च्याङ्ग्रेबाट लगातार रूपले सिमारेखा याचम्खा र सिसिलिङ्ग गाउँदेखि उत्तरतर्फ रहेको खोरिया आबादीको सिरान हुँदै सङ्खुवा खोलापारी धर्मशाला खर्कहुँदै केन्पा खर्कको बतासेडाँडा (४,५०० मि.) सम्म, केन्पा खर्कबाट पश्चिमतर्फ झर्ने डाँडाको धार पछ्याउँदै मुदीखर्क मुनिपट्टी पर्ने होङ्गुखोलासम्म।

४.२. मध्यवर्ती क्षेत्रको सिमाना

उत्तरः मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्जको दक्षिणी सिमाना (अरुण वरुण दोभानदेखि उत्तर पश्चिमहुँदै हिङ्गु सम्म, हिङ्गुबाट वरुण खोलाको जलाधारलाई छुट्टयाउने डाँडाको धारहुँदै नेमुखोलाको शिरसम्म, नेमुखोलाको शिर देखि लगातार दक्षिण पूर्वको डाँडाको धार पछ्याउँदै कासुवा खोलाको करिब २,००० मि. को उचाइसम्म, कासुवा खोलाबाटको पश्चिमी शृङ्खलाहुँदै टासीगाउँको माथिको उच्च बिन्दुसम्म, त्यहाँबाट तलतिर झर्दै नुर्वु गाउँको उत्तरपट्टी डसुवाखोलासम्म, त्यसपछि नुर्वु गाउँको माथिको उत्तरपट्टीको डाँडाको धारलाई पछ्याउँदै पताकारे डाँडासम्म र फेरि यो पताकारे डाँडाको शिरैशिर दक्षिणतर्फ माछेखोला (अपसुवा देखि खोलाको शाखा खोला) को मुहानसम्म, त्यसपछि सिमाना फेरि माछेखोलालाई पछ्याउँदै अपसुवा खोलासम्म, त्यसपछि अपसुवा खोलैखोला उत्तरतर्फ हुँदै दावतास गाउँ नजिक २,००० मि. सम्म, त्यसपछि दावतास र गोँथला गाउँदेखि उत्तरतर्फको डाँडाको शृङ्खलै शृङ्खला हुँदै साइसिमा (हुलेङ्गखर्क गाउँलाई बाहिर पारी च्याङ्ग्रे डाँडा (खोङलुवा खोलाको जलाधार) सम्म, च्याङ्ग्रेबाट लगातार रूपले सीमा रेखा याचम्खा र सिसिलिङ्ग गाउँदेखि उत्तरतर्फ रहेको खोरिया आबादीको सिरानै सिरान हुँदै सङ्खुवाखोला पारी धर्मशालाखर्क हुँदै केन्पा खर्कको बतासे डाँडा (४,५०० मि.) सम्म, केन्पा खर्कबाट पश्चिमतर्फ झर्ने डाँडाको धार पछ्याउँदै मुबीखर्क मुनिपट्टी पर्ने होङ्गु खोलासम्म।

दक्षिणः सङ्खुवा खोला र अरुण खोलाको दोभानबाट पश्चिमतर्फ साउने डाँडाको शिरैशिर बुकुर खोलाको (होङ्गु खोलाको शाखा) सिरानसम्म, त्यहाँबाट बुकुर खोलैखोला हुँदै होङ्गु र बुकुर खोलाको दोभान हुँदै दक्षिण तर्फ होङ्गु खोलैखोला हुँदै बुङ गाउँको फेदीसम्म।

पूर्वः अरुण खोलाको शिरबाट सुरु भई अरुण खोलैखोला हुँदै सङ्खुवा खोला र अरुण खोलाको दोभानसम्म।

पश्चिमः होङ्गु खोला (बुङ गाउँको फेदी) बाट बुङगाउँको पश्चिमपट्टीको डाँडाको धारैधार हुँदै सुर्केला सम्म, सुर्केलाबाट चेरेम गाउँको सिरान हुँदै इङ्खु खोलासम्म।

५. जैविक विविधता

- स्तनधारीः ८८ प्रजाति
- सरिसृपः ४३ प्रजाति
- पन्छीः ४३३ प्रजाति
- माछाः ७८ प्रजाति
- पुतलीः ३१५ प्रजाति
- उभयचरः १६ प्रजाति
- वनः २७ प्रकार
- फूल फुल्ने वनस्पतिः ३०७३ प्रकार
- गुराँसः २५ प्रकार
- सुनगाभाः १०७ प्रकार
- औषधिजन्य जडीबुटीः ८७ प्रकार
- दुर्लभ तथा सङ्कटपन्न वनस्पतिः ५६ प्रकार
- बाँसः १९ प्रकार
- डालेघाँसः ८६ प्रकार

५.१. संरक्षित वन्यजन्तु

(क) स्तनधारी

- हिउँ चितुवा (Snow leopard, Uncia uncia)
- ध्वाँसे चितुवा (Clouded leopard, Neofelis nebulosa)
- चरी बाघ (Leopard cat, Felis bengalensis)
- भ्वाँसो (Tibetan wolf, Cuon lupus)
- हाब्रे (Red panda, Ailurus fulgens)
- कस्तूरी मृग (Musk deer, Moschus chrysogaster)
- चिरु/अर्गाली (Tibetan antelope, Pantholops hodgsonii)
- पहरे बाँदर (Assamese monkey, Macaca assamensis)
- नयाँन (Great Tibetan sheep, Ovis amon)

- सालक (Chinese pangolin, Manis crassicaudata)

(ख) पन्छी

- डाँफे (Himalayan Monal, Lophophorus impejanus)
- मुनाल (Satyr Tragopan, Tragopan satyra)

(ग) अन्य वन्यजन्तु

- चितुवा (Common leopard, Panthera pardus)
- रटुवा (Barking deer)
- बँडेल (Wild boar)
- हिमाली कालो भालु (Himalayan black bear)
- जंगली कुकुर (Wild dog)
- जंगली बिरालो (Jungle cat)
- बाँदर (Rhesus monkey)
- लङ्गुर बाँदर (Common langur)
- स्याल (Jackal)
- न्याउरीमूसा (Mongoose)
- मूसेखरायो (Pika)
- फ्याउमूसा (Flying squirrel)
- दुम्सी (Indian porcupine)
- मलसाप्रो (White-throated marten)
- ठूलो नीरबिरालो (Large Indian Civet)
- फ्याउरो (Red fox, Vulpes montana)
- घर मूसा (House Rat, Rattus rattus)
- घोरल (Goral, Naemorhedus goral)
- थार (Himalayan Tahr, Hemitragus jemlahicus)
- धामिन सर्प (Rat snake)
- माउन्टेन पिट भाइपर (Mountain pit viper)
- लरवान (Snow Partridge, Lerwa lerwa)
- कालो तित्रा (Black Partridge, Francolinus francolinus)
- पिउरा (Hill Partridge, Arborophila torqueola)

- चिलिमे (Blood Pheasant, Ithaginis cruentus)
- लुइँचे (Red Junglefowl, Gallus gallus)
- कालिज (Kalij Pheasant, Lophura leucomelanos)
- काष्ठकूट (Fulvous-breasted Woodpecker, Dendrocopos macei)
- तामे लहाँचे (Bay Woodpecker, Blythipicus pyrrhotis)
- थोप्ले ससिया (Speckled Piculet, Picumnus innominatus)
- न्याउली (Great Barbet, Megalaima virens)
- कुथुर्के (Blue-throated Barbet, Megalaima asiatica)
- फाफ्रे चरा (Common Hoopoe, Upupa epops)
- ठेउवा (Indian Roller, Coracias benghalensis)
- सानो माटोकोरे (Common Kingfisher, Alcedo atthis)
- जुरे कोइली (Pied Cuckoo, Clamator jacobinus)
- कोइली (Asian Koel, Eudynamys scolopacea)
- डुण्डुल (Jungle Owlet, Glaucidium radiatum)
- हिमाली मलेवा (Snow Pigeon, Columba leuconota)
- कालो चील (Black Kite, Milvus migrans)
- बौँडाइ (Common Kestrel, Falco tinnunculus)
- कलचौँडे (Blue Whistling Thrush, Myophonus caeruleus)
- जुङ्गे गिद्ध (Lammergeier, Gypaetus barbatus)
- सुपर्ण महाचील (Golden Eagle, Aquila chrysaetos)
- जलेवा (Great Cormorant, Phalacrocorax carbo)
- चित्री (Winter Wren, Troglodytes troglodytes)
- चिरिचिल्कोटे (Great Tit, Parus major)
- जुरेली (Red-vented Bulbul, Pycnonotus cafer)
- काँडे भ्याकुर (Spiny Babbler, Turdoides nipalensis)
- सिबिया (Rufous Sibia, Heterophasia capistrata)
- हरित हिमसुधा (Fire-tailed Myzornis, Myzornis pyrrhoura)
- रुख भंगेरा (Tree Sparrow, Passer montanus)
- सेतो टिकटिके (White Wagtail, Motacilla alba)
- पहाडी चुइयाँ (Upland Pipit, Anthus sylvanus)

- हिमाली लेकचरी (Alpine Accentor, Prunella collaris)
- राजटितु (Great Rosefinch, Carpodacus rubicilla)
- लघु बगेडी (Little Bunting, Emberiza pusilla)

६. निकुञ्जका प्रमुख आकर्षणहरू

६.१. मुख्य–मुख्य हिमशिखरहरू

मकालु हिमाल, मेरा पिक, बरुञ्चे हिमाल, चाम्लाङ हिमाल, पिक सेभेन हिमाल आदि ।

६.२. प्रमुख धार्मिक स्थलहरू

शिवधारा, वरुण दोभान, साइसिमा गुम्बा, पाँचपोखरी, ख्याम्पालुङ गुफा, केन्पा गौवित्ता, पाथीभरामा सरगुम्बा, किमाथाङ्कामा टासीछोलिङ गुम्बा, हटियामा सचुङ गुम्बा, तातोपानी मुहान हटिया, चेपुवामा याङ्गुटी गुम्बा, न्यूरिरि पोखरी शिवधाम (बाला—३), खुइसी धाम (शिशुवाखोला—६), हाङ्हाङ चावा—पाथीभरा, सातकन्या महाकाली (बाला—७), बौद्ध ख्याम्पालुङ (बाला—६), १६०० सुर्के उपासिदेवी सुर्के साल्पा पोखरी (ताम्कु—५) आदि ।

६.३. पर्यटकीय स्थलहरू

मकालु क्षेत्र, मेरा क्षेत्र, साइसिमा, सङ्खुवा उपत्यका, हूँगु उपत्यका, साल्दीमा भ्याली क्षेत्र आदि ।

६.४. प्रमुख नदीहरू

अरुण नदी, वरुण हिमनदी, इप्सुवा खोला, अपसुवा खोला, सङ्खुवा खोला, कासुवा खोला, होङ्गु खोला, इङ्खु खोला आदि ।

६.५. कुण्ड, ताल तथा पोखरीहरू

पाँचपोखरी (सोलुखुम्बु), ठूलो पोखरी (मकालु), तातो छाँझु (हटिया), बन्दुक पोखरी (हटिया), काला पोखरी (बाला), एक्ले पोखरी, तीन पोखरी, न्यूरिरि पोखरी, खुइसी पोखरी (मकालु वरुण रा. नि. क्षेत्र) ।

६.६. मुख्य–मुख्य छहरा तथा झरनाहरू

शिवधारा (मकालु), वालिङ किराँती झरना (मादीमूलखर्क), बाधा नदीको झरना, लौकुवा (मावाििदिङ), ताङ्लेवा ।

६.७. तातोपानीका मुहानहरू

अठार हटिया गाउँको छुपुसाङ र चेपुवाको खुबुङमा रहेको तातोपानीको मुहान ।

६.८. उपत्यकाहरू

तल्लो वरुण उपत्यका, मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रभित्र पर्ने, जैविक विविधतायुक्त उपत्यका । साल्दिमा उपत्यका र हटिया उपत्यका साविकको हटिया गा.वि.स.मा रहेको उपत्यका ।

६.९. मुख्य–मुख्य भञ्ज्याङहरू

पोप्टी भञ्याङ (४,२०० मि.), रागला भञ्याङ (५,०६७ मि.), छिरनचोभा भञ्याङ (४,३८७ मि.), भाटभटेनी भञ्याङ (३,८०० मि.), मेरापिक भञ्याङ, ताङला भञ्याङ आदि ।

६.१०. गढीहरू

हेदाङ्गना गढी (पाथीभरा), हाङ्थुङ गढी, सिद्धिपुर किराँत गढी (सिद्धकाली), याङ्तामा भग्नावशेष दरबार गढी (ताम्कु) आदि ।

६.११. गुफाहरू

ख्याम्पालुङ गुफा (याफु), शिव—पार्वती (शिवधारा), नागेश्वर गुफा (स्याबुन), खोरण्डे, माझागुम्बा, ठेसुम्ब Gala, नेमेण्डला, बुल्डाँडा गुफा (मकालु), पोप्टी/भञ्याङ, निगुगुफा (ताम्कु), तोङ्ग्राफु गुफा (निकुञ्ज क्षेत्रभित्र) आदि ।

६.१२. हाल सञ्चालनमा रहेका पदमार्गहरू

- (क) तुम्लिङटार—खाँदबारी—नुम—सेदुवा—टाँसीगाउँ—खोङ्मा—दोबाटो—याङ्लेखर्क—लाङ्माले—मकालु बेसक्याम्प
- (ख) वसन्तपुर—गुफापोखरी—सभापोखरी—मांसिमा—नुम—मकालु बेसक्याम्प
- (ग) तुम्लिङटार—खाँदबारी—चिचिला—नुम—मकालु बेसक्याम्प—हटिया—चेपुवा—पाथीभरा—नुम—खाँदबारी
- (घ) तुम्लिङटार—चेवाबेंसी—हेलुवाबेंसी—बूँधाबारे—बस्काङ—मेरापिक
- (ङ) तुम्लिङटार—खाँदबारी—नुम—पाथीभरा—गोला—टुटिङ—याङ्लेखर्क—मकालु बेसक्याम्प

७. सम्पादित विकास निर्माणसम्बन्धी कामहरू

७.१. मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुन्ज कार्यालयबाट सम्पादित केही मुख्य–मुख्य कार्यक्रमहरू

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्ष आयोजनातर्फ रु. ६७६७४६६८.०० र मध्यवर्ती क्षेत्रतर्फको कार्यक्रमतर्फ ९,००,०००.० समेत गरेर अनिवार्य भुक्तानी गर्नुपर्ने दायित्व र अन्य विकास निर्माण कार्यका लागि सङ्घीय सरकारबाट रु. ६८५७४६६८.० विनियोजित बजेट प्राप्त भएको थियो । तलब, स्थानीय भत्ता, पोशाक भत्ता, खाद्यान्न भत्ता र सरुवा तथा दैनिक भ्रमण भत्ता अनिवार्य भुक्तानी गर्नुपर्ने दायित्व भित्र पर्ने शीर्षकहरू हुन् । यी शीर्षक बाहेकका अन्य सम्पादित मुख्य—मुख्य गतिविधिहरू

तपशिलमा उल्लेख गरिएका छन् । उक्त कार्यक्रमहरूको प्रगति क्रमशः अनुसूची ११ र अनुसूची १२ मा समावेश गरिएको छ ।

७.१.१. भवन निर्माण

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा १ पोष्ट भवन निर्माण कार्यक्रम रहेको थियो । उक्त पोष्ट भवन निर्माण छेस्काम रेञ्जपोष्टको लागि महाकुलुङ गाउँपालिका वडा नं. ३, छेस्काम, सोलुखुम्बुमा निर्माण गरियो । भवन निर्माण गर्न निकुञ्जको आफ्नो जग्गा नभएको हुँदा तहाँ रहेको सार्वजनिक जग्गामा भवन निर्माण सम्पन्न भएको छ ।

७.१.२. पर्यटक विश्रामस्थल निर्माण/गोलघर/प्रतीक्षालय निर्माण

यो निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको अवलोकन भ्रमण गर्न आउनुहुने आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको पर्यटकीय सुविधा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले विभिन्न स्थानहरूमा पर्यटक विश्रामस्थलहरू निर्माण गरिएका छन् । निकुञ्ज आयोजना कार्यक्रमतर्फबाट १ वटा यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्यक्रम रहेको थियो । जुन भोटखोला गा.पा. ४ मा निर्माण गरिएको छ ।

७.१.३. पर्यटक पदमार्ग निर्माण

यस निकुञ्जको आफ्नै कार्यक्रम अन्तर्गत हेदाङ्नागढी देखि बाकलेक गाउँसम्म जाने बाटोमा विभिन्न स्थानहरूमा बिग्रिएको बाटो तथा आला उलिङ जाने बाटोमा पहिरोले विगारेको स्थानहरूको पहिचान गरी उक्त क्षेत्रमा पदमार्ग निर्माण गरिएको थियो ।

७.१.४. काठेपुल निर्माण तथा मर्मत

मकालु वेशक्याम र शिवधारा जाने बाटोमा वरुण खोलामा गरी ४ वटा काठेपुलहरू निर्माण भएका छन् । ती पुलहरूको निर्माण भएपश्चात् पर्यटकहरूलाई आवागमनमा सहजता हुनुको साथै निकुञ्ज कार्यालयलाई जैविक विविधता संरक्षणका लागि गस्ती कार्यमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

७.१.५. शौचालय मर्मत

कर्मचारी आवास भवनमा प्रयोगमा नरहेको ट्वाइलेटको वाल र ढोका सरी कोठाको रुपमा विकास गरिएको र भवन भन्दा १५ मिटर मुनी सेप्टीट्याङ्कको निर्माण गरिएको छ । सिसुवाटार पोष्टमा रहेको सौचालयको ढोका जिर्ण अवस्थामा रहेकोले सालको काठ र प्लेनसिट बाट बनेको नयाँ ढोका बनाएर लगाइएको छ ।

७.१.६. चोरी शिकार नियन्त्रण स्वीप अपरेसन गस्ती

यस निकुञ्जमा बेलाबेलामा विभिन्न घटनाहरू जस्तै वन डढेलो, खोरिया फँडानी, वन क्षेत्र अतिक्रमण, चोरीशिकार, वन पैदावार चोरीतस्करी, छाडा चरिचरन जस्ता केही मानवीय समस्याहरू समेत हुने गरेकाले सो घटनालाई न्यूनीकरण गर्न समय समयमा निकुञ्ज क्षेत्रमा चोरी शिकार नियन्त्रणको लागि गस्ती कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्रिंदै आएको छ ।

गस्ती कार्यक्रमहरू विशेष गरी ३ प्रकारले सञ्चालन गर्रिंदै आएको छ :

१. निकुञ्ज कर्मचारीहरू मात्रको सहभागितामा सञ्चालन गरिने ।

२. निकुञ्ज कर्मचारी तथा स्थानीय युवा, समूह समितिको पदाधिकारीहरू समेतको सहभागितामा सञ्चालन गरिने ।

३. निकुञ्ज कर्मचारीहरू र नेपाली सेनाको संयुक्त रूपमा गस्ती सञ्चालन गरिने ।

समयावधिको आधारमा गस्तीलाई निम्न अनुसार विभाजन गरी सञ्चालन गर्रिंदै आएको छ :

- क) SRP (Short Range Patrolling): बिहान गस्ती गरेर साँझ फर्कने ।
- ख) MRP (Middle Range Patrolling): बन्दोबस्तीको सामान सहित कम्तीमा ३ दिन सम्म लगातार गस्ती गरिने ।
- ग) LRP (Long Range Patrolling): बन्दोबस्तीको सामान सहित कम्तीमा ७ दिन सम्म लगातार गस्ती गरिने ।

७.१.७. स्वागत तथा बिदाई

स्वागतः यस कार्यालयमा आउनु भएका ब.सं.अ. श्री राजु घिमिरे, सं.अ. श्री लोकेन्द्र अधिकारीको स्वागत गरिएको थियो ।

बिदाईः यस कार्यालयबाट अनिवार्य अवकास हुनुभएका व.सं.अ. श्री अर्जुन भुसाल अन्यत्र सरुवा भएर जानुहुने गेमस्काउट श्री शान्त कुमार राई, गेमस्काउट समित्रा राई, गेमस्काउट श्री निरकला भुजेल, गेमस्काउट श्री प्रल्हाद बुढाथोकी, गेमस्काउट श्री उमेश राई र गेमस्काउट श्री असोक राईको विदाई गरिएको थियो ।

७.१.८. मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन

मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्जमा वन्यजन्तुको सङ्ख्या दिनानुदिन वृद्धि हुनु, निकुञ्जको वरिपरि र कोर क्षेत्रमा समेत गाउँबस्ती र कृषिभूमि हुनु इत्यादि कारणले गर्दा खास गरेर हिमाली कालो भालु, चितुवाले मानवीय क्षति र पशुधनको क्षति गर्ने गरेका छन् । पछिल्लो समयमा हिमाली कालो भालु र चितुवाको आक्रमण बढ्दो क्रममा रहेको देखिन्छ । यस आर्थिक वर्षमा सङ्खुवासभा र सोलुखुम्बु जिल्लामा गरी ५३ वटा घटनाहरू क्षति गरेको रहेको थियो । मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयबाट यस आ.व. मा

वन्यजन्तुबाट भएको मानवीय क्षति र अन्य क्षतिको राहत रकम रु. १६७७०००/- वितरण गरिएको छ । वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको विस्तृत विवरण अनुसूची १३ मा दिइएको छ ।

मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्जको एकल संरक्षणको चुनौती नभएर राष्ट्रव्यापी रूपमा अझै विश्वव्यापी रूपमा साझा चुनौतीको रूपमा देखिएको छ । यसको दिगो व्यवस्थापनका लागि स्थानीय स्तरमा निकुञ्ज कार्यालय, निकुञ्जमा तैनाथ नेपाली सेना, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समिति/समूह, स्थानीय तह, प्रदेश सरकार, नागरिक समाजका अगुवाहरू, सञ्चारकर्मीहरू सबैले आ-आफ्नो स्थानबाट सकारात्मक एवम् रचनात्मक सहयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै, नेपाल सरकारले वन्यजन्तुबाट पीडित परिवारलाई राहत रकम वितरण मार्फत मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन गर्ने नीतिगत व्यवस्था गरेको छ ।

७.२. मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरूबाट सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरू

आ.व. २०८२/८३ को लागि मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रतर्फ प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन तथा सामुदायिक विकासका लागि कुल रु. ९,००,०००.० बजेट विनियोजन भएको थियो ।

८. पर्यटन, राजस्व तथा बेरुजु

८.१. पर्यटन प्रवर्द्धन

मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज पूर्वी नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धनको केन्द्र (Hub) को रूपमा परिचित यस निकुञ्जमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरू अघिल्लो आ.व.मा भन्दा बढी भ्रमण गरेको देखिन्छ । कुल पर्यटक विवरण अनुसूची १४ मा दिइएको छ ।

८.२. राजस्व आम्दानी

मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयको प्रमुख जिम्मेवारी जैविक विविधता संरक्षण गर्नु नै हो । यसको अतिरिक्त पर्यावरण पर्यटन प्रवर्द्धन मार्फत राजस्व आम्दानी गरेर स्थानीय स्तरमा रोजगार सिर्जना गर्नु निकुञ्जको अर्को उद्देश्य पनि हो । यसका लागि निकुञ्ज कार्यालयबाट निकुञ्ज प्रवेश शुल्क, वन पैदावार निकासी शुल्क, पथ प्रदर्शक शुल्क, हेलिकप्टर अवतरण शुल्क, बेरुजु फछ्यौंट, न्यायिक दण्ड जरिवाना, अन्य प्रशासनिक शुल्क जस्ता विविध शीर्षकहरूमा नियम कानून बमोजिम राजस्व सङ्कलन हुने गर्दछ । आ.व. २०८२/८३ मा हालसम्मकै उच्च रु. ९०,०५,१९१/- राजस्व रकम सङ्कलन भएको छ । कुल राजस्व विवरण अनुसूची १५ मा दिइएको छ ।

८.३. बेरुजु विवरण

आ.व. २०८२/८३ सम्ममा यस कार्यालयको नाममा रहेको देखिन आएको बेरुजु विवरण तपशिल बमोजिम रहेको छ । आगामी दिनहरूमा समेत शून्य बेरुजु पार्दै लाने लक्ष्य रहेको छ ।

विवरण	बाँकी बेरुजु रकम (रु.)	आ.व. २०८२/८३ मा फछ्यौंट
असुलउपर गर्नुपर्ने	१५६५७५.००	१२९०३४.००
प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने	०	-
अनियमित देखिएको	१३५५४८.००	-
अन्य पेश्की बाँकी	०	-
जम्मा	२९२१०२३.००	१२९०३४.००

९. अनुसूचीहरू

- अनुसूची १: मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिको विवरण
- अनुसूची २: मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको विवरण
- अनुसूची ३: निकुञ्ज कार्यालयको स्वीकृत दरबन्दी
- अनुसूची ४: निकुञ्ज कार्यालयको सङ्गठनात्मक संरचना
- अनुसूची ५: निकुञ्ज कार्यालयमा कार्यभार सम्हाल्ने कार्यालय प्रमुखज्यूहरू
- अनुसूची ६: निकुञ्ज कार्यालयमा हाल कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण
- अनुसूची ७: मध्यवर्ती क्षेत्रमा सञ्चालित होमस्टेहरुको विवरण
- अनुसूची ८: निकुञ्ज कार्यालयको घरजग्गा विवरण
- अनुसूची ९: सवारी साधनको विवरण
- अनुसूची १०: मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्जको क्षेत्र भित्र निर्माण भइरहेका/अध्ययनको क्रममा रहेका तथा प्रस्ताव गरिएका जलविद्युत् आयोजनाको विवरण
- अनुसूची ११: आ.व. २०८२/८३ को निकुञ्ज आयोजना अन्तर्गतका कार्यक्रम तथा प्रगति विवरण
- अनुसूची १३: वन्यजन्तुबाट भएको क्षति तथा राहत वितरण सम्बन्धी विवरण
- अनुसूची १४: आ.व. २०८२/८३ पर्यटक विवरण
- अनुसूची १५: आ.व. २०८२/८३ को जम्मा राजस्व विवरण
- अनुसूची १६: आ.व. २०८२/८३ को वन पैदावारको विवरण

अनुसुची -१ :- मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिको विवरण

क्र.स.	उपभोक्ता समितिको नाम	ठेगाना	घरधुरी संख्या	जनसंख्या	
				महिला	पुरुष
1	किमाथांका मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	भोटखोला गा.पा.-१	९०	२४५	२५५
2	चेपुवा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	भोटखोला गा.पा.-२	२९५	७२२	७०५
3	अरुण बरुण मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	भोटखोला गा.पा.-३	९२६	१६१६	१६३८
4	पाथिभरा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	मकालु गा.पा.-३	७५०	२०४३	२२८६
5	सेदुवा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	मकालु गा.पा.-२	८५६	१८८५	२०८१
6	पुखुवादोभान मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	मकालु गा.पा.-६	७७८	१८८४	१८५९
7	माङ्तेवा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	सिलिचोङ गा.पा.- ४	४४१	१३४७	१२४९
8	ताम्कु मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	सिलिचोङ गा.पा.- ३	५९६	१५७६	१६६९
9	बाला मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	सिलिचोङ गा.पा.- २	५०९	१३०७	१५७१
10	सिसुवाखोला मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	सिलिचोङ गा.पा.- १	५९३	१४७३	१५२५
11	बुङ मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	महाकुलुङ गा.पा.- १	११९७	२७५४	२८८१
12	छेस्काम मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	महाकुलुङ गा.पा.- ३	८९९	२३१८	२३१३
जम्मा			**७९३०**	**१९१७०**	**२००३२**

अनुसुची -२ :- मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको विवरण

Sn	Reg no	Name of CF	Address	Name 0f UC	Sector	Area Hec	HH	Population	Oparation Plane Sweekrit Date	Lasat Reneued Date
1	54	Thulo Chandane	Bhotkhola-4, Gola	Arun Barun	Hatiya	498.45	52	314	059/5/19	2078/079
2	74	Popti Bhanjyang	Bhotkhola- 3, Honggong	Arun Barun	Hatiya	493	192	1001	059/5/11	2073/074
3	55	Lomba Tembang	Bhotkhola- 4, Syaksila	Arun Barun	Hatiya	485	128	668	059/5/19	2073/074
4	56	Tudi Phurpuding	Bhotkhola- 3, Hatiya	Arun Barun	Hatiya	498		1025	059/5/19	2078/079
5	19	Tutin	Bhotkhola- 4, Hatiya	Arun Barun	Hatiya	199.7	56	291	059/5/19	2078/079
6	11	Chhokang	Bhotkhola- 1, Kimathanka	Kimathanka	Hatiya	427.44	90	500	058/11/6	2073/074
7	10	Guim Kharka	Bhotkhola- 2, Chhumsur	Chepuwa	Hatiya	496.39	42	203	058/11/6	2073/074
8	53	Pejung Danda	Bhotkhola- 1, Chepuwa	Chepuwa	Hatiya	145	141	707	059/5/19	2073/074
9	12	Damdangma	Bhotkhola-2, Chyamtang	Chepuwa	Hatiya	497.37	112	517	058/11/6	2073/074
10	91	Dadeli Terse	Makalu- 3, Alatol	Pathivara	Seduwa	186.4	90	812	070/9/1	2078/079
11	9	Uling	Makalu- 3, Uling	Pathivara	Seduwa	155.6	59	279	058/11/6	2078/079
12	92	Terse Simkharka	Makalu- 3, Golechour	Pathivara	Seduwa	196.3	152	852	070/9/1	2073/074
13	95	Barun Mahila	Makalu- 3, Golechour	Pathivara	Seduwa	22.87	42	233	070/9/1	2078/079
14	22	Akuwa	Makalu- 3, Akuwa	Pathivara	Seduwa	227.7	76	427	059/5/10	2073/074
15	96	Pathibharamata	Makalu- 3, Uwatol	Pathivara	Seduwa	168	48	250	074/10/5	2073/074
16	24	Devithan	Makalu-3, Simma	Pathivara	Seduwa	190	40	181	059/5/10	2073/074
17	90	Chisapani Jaluke	Makalu-3, Gadhi	Pathivara	Seduwa	126.9	102	540	071/5/26	2073/074
18	89	Hanhong chawa	Makalu- 3, Mulgoan	Pathivara	Seduwa	43.71	47	306	070/9/1	2073/074
19	94	Ingjungma Mrigasthali	Makalu-3, Mulgoun	Pathivara	Seduwa	51.66	47	189	070/9/2	2073/074
20	23	Sungava Tiling	Makalu- 3, Simma	Pathivara	Seduwa	180	47	261	059/5/10	2073/074
21	3	Makalu	Makalu -2, Tashigaun	Seduwa	Seduwa	449.5	68	342	058/11/6	2073/074
22	6	Sumnima	Makalu- 1, Tallo Walung	Seduwa	Seduwa	498	99	487	058/11/6	2073/074
23	87	Aakhedhunga	Makalu- 1, Upper Walung	Seduwa	Seduwa	495	51	256	059/5/28	2073/074
24	4	Laliguras	Makalu-2, Lingdumsa	Seduwa	Seduwa	497	46	254	058/11/6	2073/074

25	1	Mulgaun	Makalu -2,Tharigoun	Seduwa	Seduwa	310	224	628	058/11/6	2078/079
26	5	Kumbhkarna	Makalu -2, Nabagoun	Seduwa	Seduwa	304.3	210	1047	058/11/6	2077/078
27	7	Arun	Makalu-2, Murmidanda	Seduwa	Seduwa	305	166	561	058/11/6	2078/079
28	8	Septak	Makalu-2, Nurbugoun	Seduwa	Seduwa	497	40	335	058/11/9	2073/074
29	2	Titekhola	Makalu -2, Sekedem	Seduwa	Seduwa	251	52	298	058/11/6	2073/074
30	93	Yafu Samyukta	Shilichong-5, Yafu	Pukhuwadovan	Seduwa	493	227	1183	073/6/14	2073/074
31	25	Sagarmatha	Shilichong- 5, Yafu	Pukhuwadovan	Seduwa	82	46	253	059/5/10	2073/074
32	30	Koshiganga	Shilichong- 5, Yafu Mulgaun	Pukhuwadovan	Seduwa	40	56	304	059/5/10	2073/074
33	29	Khempalung	Shilichong-5, Gongtala	Pukhuwadovan	Seduwa	497	44	237	059/5/10	2073/074
34	28	Himal phedi	Shilichong- 5, Watemma	Pukhuwadovan	Seduwa	496.4	63	279	059/5/10	2073/074
35	14	Kanya	Makalu- 6, Chhoyang	Pukhuwadovan	Seduwa	125	67	288	058/11/6	2073/074
36	26	Arun Kalika	Makalu- 6, Waleng	Pukhuwadovan	Seduwa	433.3	75	350	059/5/10	2073/074
37	13	Milan	Makalu- 6, Tallo Chhoyang	Pukhuwadovan	Seduwa	101	56	283	058/11/6	2073/074
38	27	Kshitiz Deurali	Makalu - 6, Basthala	Pukhuwadovan	Seduwa	291.2	80	366	059/5/10	2073/074
39	31	Chhapchhilung	Silichong -5, Wangtang	Pukhuwadovan	Seduwa	120	64	240	059/5/10	2073/074
40	36	Sunakhari	Shilichong- 4, Jouletol	Mangtewa	Tamku	62.7	41	235	059/5/1	2073/074
41	34	Salleri	Shilichong-4, Salleri	Mangtewa	Tamku	264	19	107	059/5/14	2073/074
42	43	Deurali	Shilichong- 4, Yangdep	Mangtewa	Tamku	122	16	87	059/5/14	2073/074
43	33	Muna	Shilichong- 4, Chhambewa	Mangtewa	Tamku	90	48	148	059/5/14	2073/074
44	35	Baguwakhola	Shilichong- 4, Besi	Mangtewa	Tamku	65	45	247	059/5/14	2073/074
45	42	Lali guras	Shilichong- 4, Benchhong	Mangtewa	Tamku	301	58	368	059/5/14	2073/074
46	38	Arun	Shilichong- 4, Besi	Mangtewa	Tamku	128	50	267	059/5/14	2073/074
47	39	Kalyan	Shilichong- 4, Besi Tol	Mangtewa	Tamku	88.04	81	461	059/5/14	2073/074
48	41	Nageshwori	Shilichong- 4, Hinguwa	Mangtewa	Tamku	79.66	29	168	059/5/14	2073/074
49	32	Salpa pokhari	Shilichong- 4, Mangtewa	Mangtewa	Tamku	26.36	29	151	059/5/14	2073/074
50	37	Sayapatri	Shilichong- 4, Mangtewa	Mangtewa	Tamku	69.04	27	188	059/5/14	2073/074
51	40	Aruna	Shilichong- 4, BanjeTol	Mangtewa	Tamku	64.6	25	69	059/5/14	2073/074
52	51	Munal	Shilichong- 3, Sintup	Tamku	Tamku	489.47	17	97	059/5/17	2073/074
53	49	Paispani	Shilichong- 3, Mul Tamku	Tamku	Tamku	22.35	39	207	059/5/17	2073/074

54	50	Laligurans	Shilichong 3, Pangtimma	Tamku	Tamku	257.2	52	353	059/5/17	
55	15	Sangkhuwa	Shilichong- 3, Kolba pawa	Tamku	Tamku	110	64	341	059/5/9	2073/074
56	48	Nagitar	Shilichong- 3, Khanigoun	Tamku	Tamku	167	53	267	059/5/17	2073/074
57	46	Sapdokha Kharukham	Shilichong-3, Sikidim	Tamku	Tamku	497	65	372	059/5/17	2073/074
58	16	Mulpani	Shilichong- 3, Saija Samting	Tamku	Tamku	57	61	293	059/5/9	2073/074
59	47	Pipbung Kirat	Shilchong- 3, Sibha	Tamku	Tamku	51.15	37	190	059/5/17	2073/074
60	45	Saptowa Tutowa	Shilichong- 3, Yachamkha	Tamku	Tamku	495	72	396	059/5/17	2073/074
61	44	Khilakhiskha	Shilichong- 3, Lakuwa	Tamku	Tamku	481.85	136	729	059/10/5	2073/074
62	75	Yamdang	Shilichong-2, Yamdang	Bala	Tamku	88	73	523	059/5/21	2073/074
63	76	Balangkha	Shilichong- 2, Bala Tallotol	Bala	Tamku	90	53	316	059/5/26	2073/074
64	78	Yayokkha	Shilichong- 2, Chirkhuwa	Bala	Tamku	420	37	218	059/5/21	2073/074
65	82	Singhadevi	Shiliching- 2, Pelumba	Bala	Tamku	488.81	94	527	059/5/26	2073/074
66	85	Jalakanya	Shilichong- 2, Pawkhamtar	Bala	Tamku	32.99	24	138	059/5/26	2073/074
67	20	Mishrit Milan	Shilichong- 2, Dandagaun	Bala	Tamku	499.5	115	719	059/5/9	2073/074
68	18	Mahakali	Shilichong- 2, Bala Mathillo	Bala	Tamku	452	43	233	059/5/26	2073/074
69	79	Hisuhimukham	Shilichong- 2, Betini	Bala	Tamku	468.85	70	404	059/5/26	2073/074
70	82	Singhadevi	Shilichong- 1, Chhudak	Shishuwakhola	Tamku	117	60	304	059/5/26	2073/074
71	81	Bukurchong	Shilichong- 1, Yangshima	Shishuwakhola	Tamku	478	125	700	059/5/9	2073/074
72	17	Singhpokhari	Shilichong- 1, Tenchhong	Shishuwakhola	Tamku	494.81	61	314	059/5/9	2073/074
73	84	Saunetham	Shilichong-1, Hoyangla	Shishuwakhola	Tamku	495	81	386	059/5/26	2073/074
74	85	Jalakanya kalika	Shilichong- 1, Tiwa	Shishuwakhola	Tamku	420	45	206	059/5/26	2073/074
75	86	Tarebhir	Shilichong- 1, Riyamma	Shishuwakhola	Tamku	440	50	277	059/5/26	2073/074
76	21	Milan	Shilichong- 1, Besinda	Shishuwakhola	Tamku	497	96	420	059/5/15	2073/074
77	83	Shilichong	Shilichong- 1, Tenchhog	Shishuwakhola	Tamku	496.39	75	391	059/5/26	2073/074
78	73	Cherem	Mahakulung -2, Chherem	Bung	Bung	488	32	360	059/5/21	2073/074
79	88	Najing	Mahakulung -2, Najing	Bung	Bung	490	68	468	059/5/21	2073/074
80	66	Janasudhar Gaikharka	Mahakulung -2, Bung	Bung	Bung	132	30	158	059/5/21	2073/074
81	71	Bhirthapla	Mahakulung -2, Pelmang	Bung	Bung	114.3	150	302	059/5/21	2073/074
82	72	Pelmang	Mahakulung- 2, Pelmang	Bung	Bung	487.7	72	304	059/5/21	2073/074
83	65	Mamadi suplola	Mahakulung- 1, Bung	Bung	Bung	60.76	62	346	059/5/21	2073/074

84	63	Titichhopachhak	Mahakulung- 2, Bung	Bung	Bung	61	49	302	059/5/21	2073/074
85	69	Donjangbu patal	Mahakulung- 2, Bung	Bung	Bung	95.5	113	575	059/5/21	2073/074
86	67	Seupatal	Mahakulung- 2, Bung	Bung	Bung	97.48	76	374	059/5/21	2073/074
87	70	Khardo Mahila	Mahakulung- 2, Chongkhido	Bung	Bung	5.6	60	297	059/5/21	2073/074
88	68	Saddi shanti	Mahakulung- 1, Bung	Bung	Bung	104.33	165	835	059/5/21	2073/074
89	62	Khisaro pokhari	Mahakulung- 1, Bung	Bung	Bung	१०४.३३	165	८३५	059/5/21	2073/074
90	61	Champemma	Mahakulung- 1, Bultosum	Bung	Bung	44.38	155	845	059/5/21	2073/074
91	64	Chhirubari Dhap	Mahakulung- 2,BUng	Bung	Bung	47.14	149	812	059/5/21	2073/074
92	60	Hunga chamlang	Mahakulung- 3, chheskam	Chheskam	Bung	497	446	2385	059/5/21	2076/077
93	57	Marmeku	Mahakulung- 3,mamerku	Chheskam	Bung	446	34	210	059/5/21	2076/078
94	58	Rukdu dipla	Mahakulung- 3, chhemsi	Chheskam	Bung	400	115	579	059/5/21	2076/079
95	59	Belpaudo	Mahakulung- 3, chhemsi	Chheskam	Bung	499	135	645	059/5/21	2076/080
		Total				**25716.48**	**7539**	**39996**		

अनुसुची -३ :- मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कर्मचारी दरबन्दी विवरण

क्र.स.	पद	सेवा/समुह	श्रेणी	जम्मा दरबन्दी	कार्यरत	काज	अध्ययन विदा	जम्मा पदपुर्ती	रित्त	लोकसेवा माग
1	वरिष्ठ संरक्षण अधिकृत	वन/ने.पा.वा.ला	रा.प. द्वितिय	१	१	०	०	१	०	0
2	संरक्षण अधिकृत	वन/ने.पा.वा.ला	रा.प. तृतिय	५	२	१	१	४	१	0
3	रेञ्जर	वन/ने.पा.वा.ला	रा.प.अनं. प्रथम	१०	८	०	१	९	०	1
4	लखापाल	प्रशासन/लेखा	रा.प.अनं. प्रथम	१	१	०	०	१	०	0
5	ना.सु.	प्रशासन/सा.प्र.	रा.प.अनं. प्रथम	१	१	०	०	१	०	0
6	ना.सु	न्याय/कानुन	रा.प.अनं. प्रथम	१	१	०	०	१	०	0

7	कम्प्युटर अपरेटर	विविध	रा.प.अनं. प्रथम	१	०	०	०	०	१	0
8	पशु स्वास्थ्य प्रविधिक	कृषि/भेटनरी	रा.प.अनं. प्रथम	१	०	०	०	०	०	1
9	नायव प्राविधिक सहायक	कृषि	रा.प.अनं.द्वितिय	१	०	०	०	०	०	1
10	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला	रा.प.अनं.द्वितिय	१५	१२	१	०	१३	२	0
11	खरिदार	प्रशासन/सा.प्र.	रा.प.अनं.द्वितिय	१	१	०	०	१	०	0
12	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला	श्रेणीविहिन	४५	२६	०	०	२६	१९	0
13	हलुका सवारी चालक	इ./ मेकानिकल	करार	१	१	0	0	१	0	0
14	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन/सा.प्र.	करार	१	१	0	0	१	0	0
	जम्मा			**८५**	**५५**	**२**	**२**	**५९**	**२३**	**३**

अनुसुची -४ :- मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कर्मचारी दरबन्दी विवरण

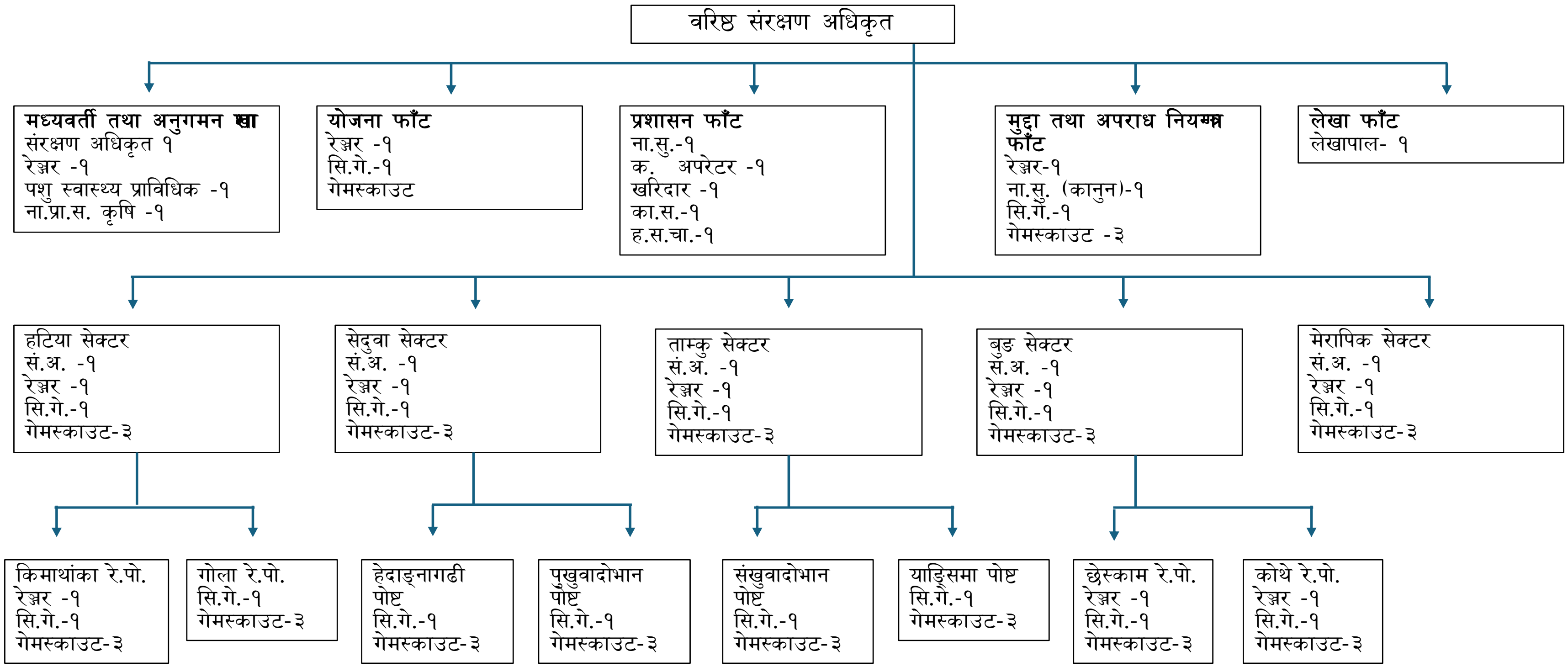

अनुसूची - ५ :- निकुञ्ज कार्यालयमा कार्यभार सम्हाल्ने कार्यालय प्रमुखज्यूहरुको विवरण

क्र.सं.	दर्जा	नाम, थर	सेवा अवधि (देखि)	सेवा अवधि (सम्म)
१.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री नारायण प्रसाद पौडेल	-	-
२.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री श्याम सुन्दर बजिमय	-	-
३.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री मेघ बहादुर पाण्डे	-	-
४.	नि. प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री मेघ नाथ काफ्ले	२०५६-०९-३०	२०५८-११-०८
५.	नि. प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री निलम्बर मिश्र	२०५९-०५-०२	२०६२-०१-१३
६.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री फणिन्द्र राज खरेल	२०६२-०१-१४	२०६३-०४-३०
७.	नि. प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री युवराज रेग्मी	२०६३-०५-०१	२०६४-०४-३०
८.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री टिकाराम अधिकारी	२०६४-०५-०१	२०६५-०८-१९
९.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री युवराज रेग्मी	२०६५-०८-२०	२०६६-०३-०९
१०.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री गोपाल प्रकाश भट्टराई	२०६६-०३.१०	२०६७-०९-३०
११.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री युवराज रेग्मी	२०६६-१०-०१	२०६७-०२-१४
१२.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री निलम्बर मिश्र	२०६७-०३-१०	२०६९-०६-२१
१३.	नि. प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री ऋषि रानाभाट	२०६९-०६-२२	२०७०-०९-१५
१४.	नि. प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री अणनाथ बराल	२०७०-०९-१६	२०७१-०५-१७
१५.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री मनोज कुमार साह	२०७१-०५-१८	२०७४-११-१२
१६.	नि. प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री सन्जीव गुप्ता	२०७४-११-१४	२०७५-०४-२४
१७.	नि. प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री मनोज ऐर	२०७५-०४-२४	२०७५-०८-०५
१८.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री चन्द्र शेखर चौधरी	२०७५-०८-०५	२०७७-०७-०१
१९.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री रामदेव चौधरी	२०७७-०७-०२	२०८०-०६-२६
२०.	वरिष्ठ संरक्षण अधिकृत	श्री भुमिराज उपाध्याय	२०८०-०८-०१	२०८२-०१-१६
२१.	नि. वरिष्ठ संरक्षण अधिकृत	श्री अर्जुन भुसाल	२०८२-०१-०७	२०८२-०७-१८
२२.	वरिष्ठ संरक्षण अधिकृत	श्री राजु घिमिरे	२०८२-०७-१९	हालसम्म

अनुसूची - ६ :- मकालु बरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयमा हाल कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

क्र.सं.	संकेत नं.	कर्मचारीको नाम/थर	पद	सेवा/समूह	श्रेणी/तह	कार्यतर कार्यालय	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	१७१३५३	राजु घिमिरे	बरिष्ठ संरक्षण अधिकृत	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.द्वि.प्रा.	मुख्य कार्यालय	९८४९८२१३००	
२	२१७६३९	लोकेन्द्र अधिकारी	संरक्षण अधिकृत	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.तृ.प्रा.	-	९८४९३७८८२३	काज
३	२२५१४०	विनय मिश्र	संरक्षण अधिकृत	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.तृ.प्रा.	-		काज
४	१५४९९४	गोपाल खनाल	संरक्षण अधिकृत	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.तृ.प्रा.	-		अध्यायन विदा
५	२५४६९५	संस्कार सुवेदी	संरक्षण अधिकृत	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.तृ.प्रा.	मुख्य कार्यालय	९८६३४८५९१४	
६	१७३५४६	लाकपद राई	रेञ्जर	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं. प्रथम (प्रा.)	मुख्य कार्यालय	९८४२१०७७४१	
७	१७८०२७	डिल्ली कुमार राई	रेञ्जर	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं. प्रथम (प्रा.)	किमाथांका रेञ्जपोष्ट	९८६२४०७७२२	
८	१७८९१४	जयकला राई	रेञ्जर	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं. प्रथम (प्रा.)	सिसुवाटार पोष्ट	९८६१३११९९०	
९	१७६१९८	कमान्डिङ राई	रेञ्जर	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं. प्रथम (प्रा.)	छेस्काम रेञ्जपोष्ट	९८४२२१३९९२	
१०	२२८२४५	जोन ल्होमी नुप्पा	रेञ्जर	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं. प्रथम (प्रा.)	बुङ सेक्टर	९८४६७२९१९१	
११	१७३६२१	कर्माठिले शेर्पा	रेञ्जर	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं. प्रथम (प्रा.)	सेदुवा सेक्टर	९८४५२६२९६८	
१२	२२६६४२	दिनेश कुमार यादव	रेञ्जर	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं. प्रथम (प्रा.)	ताम्कु सेक्टर	९७०२४११२८८	
१३	२४३९८४	करण यादव	रेञ्जर	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं. प्रथम (प्रा.)	-	९८४३३०९६७८	अध्यायन विदा

१४	२२३९९५	पेशल कुमार मगर	रेञ्जर	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	मुख्य कार्यालय	९८४५०७६३७७	
१५	२४९८६०	हिमराज तामाङ	नायब सुब्बा	प्रशासन/सा.प्र.	रा.प.अनं. प्रथम	मुख्य कार्यालय	९७६२३७८६६१	
१६	२४४५८४	सुशिल सिटौला	नायब सुब्बा	न्याय/कानुन	रा.प.अनं. प्रथम	मुख्य कार्यालय	९८६०३७५६६७	
१७	१९९८२७	होमनाथ निरौला	लेखापाल	प्रशासन/लेखा	रा.प.अनं. प्रथम	मुख्य कार्यालय	९८४२२२८१४१	
१८	२३०९४८	जित बहादुर तामाङ	खरिदार	प्रशासन/सा.प्र.	रा.प.अनं. द्वितीय	मुख्य कार्यालय	९८४२२१२४८२	
१९	२३११२०	गोविन्द खतिवडा	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	-	९८५२०६१९६८	काज
२०	२२४७४१	पर्शुराम श्रेष्ठ	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	सेदुवा सेक्टर	९८०४०८१११७	
२१	२३२८१६	योङ विक्रम राई	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	मुख्य कार्यालय	९८१८३४७९८१	
२२	२३०५४९	हरिकला चोङ्वाङ	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	चेकपोइन्ट	९८४२५९६४९९	
२३	२३२८१७	ठग बहादुर मगर	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	संखुवादोभान पोष्ट	९८५२०५०९३४	
२४	२११९३९	सरोज रेग्मी	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	पुखुवादोभान पोष्ट	९८४२७४३४३४	
२५	२५०२१७	कपिल के.सी.	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	कोथे पोष्ट	९८६०२६७७२६	
२६	२५०२१३	नरेन्द्र बोहोरा	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	छेस्काम रेञ्जपोष्ट	९८४७७६०१५३	
२७	२५०२३३	जगत प्रसाद पण्डित	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	मुख्य कार्यालय	९८४६७९८७९६	
२८	२३१०३२	राम परीक्षण यादव	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	हटिया सेक्टर	९८४३२००६९३	
२९	२५०२१२	सुशिला राई	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	सिसुवाटार पोष्ट	९८४२८७८७५०	
३०	२३१०३०	नविन रोकाया	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	गोला पोष्ट	९७६८२४७८११	
३१	२५२१३९	दिपेन्द्र कुमार महतो	सिनियर गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	रा.प.अनं.द्वितीय	किमाथांका रेञ्जपोष्ट	९७६६३२४९६५	
३२	१६०१२९	ललित बहादुर राई	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	सेदुवा सेक्टर	९८६६७८८३७४	
३३	१६०१२८	लुनाङ भोटेनी	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	किमाथांका रेञ्जपोष्ट	९७६२३७३०२८	
३४	१५८४३६	उच्चेन भोटे	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	च्यामताङ अ.पोष्ट	९७६२२१८८१३	

३५	१९०८०१	लाक्पाधर्चे भोटे	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	हटिया सेक्टर	९७६१४४९८३३	
३६	१६०९८६	हर्क बहादुर वि.क.	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	संखुवादोभान पोष्ट	९८६२७१२१६७	
३७	१७७१९९	थोमिंक भोटे	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	पुखुवादोभान पोष्ट	९८६३४९८१८८	
३८	१६०१३१	पासाङ भोटे	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	किमाथांका रेञ्जपोष्ट	९७६५१७७३६६	
३९	१५५५७४	मन बहादुर आले	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	सिसुवाटार पोष्ट	९८६२१३९७२५	
४०	१५५५७९	रिनेन भोटे	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	सेदुवा सेक्टर	९८४१३६३६३२	
४१	१५६१९६	बत्तिमाया वि.क.	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	छेस्काम रेञ्जपोष्ट	९८४२१०७७२९	
४२	२३०९९४	नारायण रसाईली	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	हटिया सेक्टर	९७४९८८०८४२	
४३	२३१४९३	एकराज राई	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	सिसुवाटार पोष्ट	९८६२७१२२३७	
४४	२३१४८४	अविनाश श्रेष्ठ	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	ताम्कु सेक्टर	९८६२२८३००५	
४५	२३१२६५	देवेन्द्र कार्की	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	मुख्य कार्यालय	९८४०३९९६४५	
४६	२३१२८१	दिनेश राई	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	गोला पोष्ट	९८४२४७५६६४	
४७	२३१२८७	गंग बहादुर थापा	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	गोला पोष्ट	९८४२३०२४६६	
४८	२३१०४९	छिरिङ जुमिक भोटे	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	सेदुवा सेक्टर	९८६२२०११०५	
४९	२३१००२	नारदमणि मगर	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	ताम्कु सेक्टर	९८११३८५५०२	
५०	२३०८७६	बुद्दीवीर तामाङ	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	कोथे पोष्ट	९८६२०३३२१५	
५१	२५११२२	नबराज बाह्रकोटी	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	मुख्य कार्यालय	९८४९४००२३५	
५२	२५१११९	फारस कुमार बोगटी	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	मुख्य कार्यालय	९८६१०६१८५५	
५३	२५११२१	फिबी कुमारी लिम्बु	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	मुख्य कार्यालय	९७६७५६९८५८	
५४	२५१११८	दिपेश तामाङ	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	मुख्य कार्यालय	९८६३६८१९१८	
५५	२५१११६	पदम बहादुर खड्का	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	कोथे पोष्ट	९८४२३५८६२६	

५६	२५११२०	रतन बहादुर शाही	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	बुङ सेक्टर	९८४८३०८१८५	
५७	२५१११७	विनोद कुमार थापा	गेमस्काउट	वन/ने.पा.वा.ला.	श्रेणी विहिन	कोथे पोष्ट	९८४८७८२८०१	
५८	करार	पदम कुमारी राई	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन/सा.प्र.	श्रेणी विहिन	मुख्य कार्यालय	९८६३४०५६५३	
५९	करार	गणेश राई	ह.स.चा.	इन्जी./मेकानि.	श्रेणी विहिन	मुख्य कार्यालय	९८६३७११२४०	

अनुसूची - 7 :- मध्यवर्ती क्षेत्रमा सञ्चालित होमस्टेहरुको विवरण

क्र.सं.	होटलको नाम	ठेगाना	घरधुरी	क्षमता	वार्षिक आगन्तुक संख्या
१.	मकालु सामुदायिक होमस्टे	मकालु गा.पा.२, सेदुवा	६	२४	
२.	टासी शेर्पा मध्यवर्ती सामुदायिक होमस्टे	मकालु गा.पा.२, टासीगाउँ	७	१४	
३.	सिम्मा सामुदायिक होमस्टे	मकालु गा.पा.३, सिम्मा	५	१०	
४.	गोलेचौर मध्यवर्ती सामुदायिक होमस्टे	मकालु गा.पा.३, गोलेचौर	८	८	
५.	याम्फू सामुदायिक होमस्टे	मकालु गा.पा.३, हेदाङ्ना गढी	१४	२८	
६.	चेपुवा मध्यवर्ती सामुदायिक होमस्टे	भोटखोला गा.पा.२, चेपुवा	८	१६	
७.	गोला मध्यवर्ती सामुदायिक होमस्टे	भोटखोला गा.पा.४, गोला	९	१८	
८.	ताम्कू मध्यवर्ती सामुदायिक होमस्टे	सिलिङचोङ गा.पा.३, ताम्कू	५	१०	
९.	बुङ मध्यवर्ती सामुदायिक होमस्टे	महाकुलुङ गा.पा. ३, सोलु	७	२८	
जम्मा			**६९**	**१५६**	

अनुसूची - ८ :- मकालु बरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय घरजग्गा विवरण

क.स.	जग्गाधानीको नाम	कार्यालय	जग्गाको विवरण													उपयोगको वर्तमान अवस्था	कैफियत
			जिल्ला	साविक		हाल		कि.नं.	क्षे.फ.	जग्गा प्राप्ती मिति	जग्गा प्राप्तिको स्रोत	खरिद मुल्य	भवनको अवस्था	भवन निर्माण वर्ष	दान गर्नेको विवरण		
				गा.वि.स.	वडा नं.	गा.पा.	वडा नं.										
1	म.ब.रा.नि.का.	किमाथांका रे.पो.	संखुवासभा	किमाथांका	-	भोटखोला	1	सार्वजनिक	80	-	-	-	3 कोठे कच्ची १ तला 1 कोठे भान्छाघर ट्वाइलेट1			उपयोगमा रहेको	
2	म.ब.रा.नि.का.	कोथे पोष्ट	सोलुखम्बु	कोर क्षेत्र	-	कोथे	-	कोर	100	-	-	-	2 तला 3 कोठा कच्ची भवन कच्ची ट्वाइलेट			उपयोगमा रहेको	
3	म.ब.रा.नि.का.	गोला पोष्ट	संखुवासभा	हटिया	7	भोटखोला	4	915	510	2074-11-08	दान	-	पक्कि भवन 4 कोठा, १ कोठे भन्सा घर टिनको छाना पक्कि ट्वाइलेट			उपयोगमा रहेको	आर्मी पोष्ट समेत रहेको
4	म.ब.रा.नि.का.	गोला पोष्ट	संखुवासभा	हटिया	7	भोटखोला	4	582	115	2074-11-09	दान	-				उपयोगमा रहेको	
5	म.ब.रा.नि.का.	गोला पोष्ट	संखुवासभा	हटिया	7	भोटखोला	4	542	3320	2074-11-10	दान	-				उपयोगमा रहेको	
6	म.ब.रा.नि.का.	गोला पोष्ट	संखुवासभा	हटिया	7	भोटखोला	4	917	510	2074-11-11	दान	-				उपयोगमा रहेको	
7	म.ब.रा.नि.का.	गोला पोष्ट	संखुवासभा	हटिया	7	भोटखोला	4	913	1018	2074-04-20	दान	-				उपयोगमा रहेको	
8	म.ब.रा.नि.का.	गोलेचौर	संखुवासभा	पाथिभरा	7	मकालु	3	786	890	2073-11-24	दान	-	कच्ची २वटा भवन 6 कोठा 1 कोठे भान्साघर 1 ट्वाइलेट बाथरुम 1 गोलघर			उपयोगमा रहेको	
9	म.ब.रा.नि.का.	गोलेचौर	संखुवासभा	पाथिभरा	7	मकालु	3	788	1147	2073-11-24	दान	-				उपयोगमा रहेको	
10	म.ब.रा.नि.का.	चेक प्वइन्ट	संखुवासभा	पाथिभरा	4	मकालु	3	1642	192	2078-11-26	दान	-	पक्कि 2 तले भवन 8 वटा कोठा		लिला बहादुर राई	उपयोगमा रहेको	

11	म.ब.रा.नि.का.	च्यामताङ अ.पो.	संखुवासभा	चेपुवा	4	भोटखोला	2	2112	508.74	2082-10-02	दान	-	नरहेको	-	चुङदाक भोटे/सरिता राई भोटे	जग्गा मात्र	
12	म.ब.रा.नि.का.	छेस्काम रेञ्जपोष्ट	सोलुखम्बु	सार्वजनिक	-	महाकुलुङ	3	सार्वजनिक	100	-	-	-	3 कोठ्े 1 तले पक्कि भवन			उपयोगमा रहेको	
13	म.ब.रा.नि.का.	ताम्कु सेकंटर	संखुवासभा	ताम्कु	4	सिलिचोङ	3	170	6480	2053-03-13	खरिद	67000	4 कोठे १ तले भक्कि भवन गोलघर कच्ची ट्वाइलेट		नन्द बहादुर बस्नेत	उपयोगमा रहेको	
14	म.ब.रा.नि.का.	ताम्कु सेकंटर	संखुवासभा	ताम्कु	4	सिलिचोङ	3	171	3150	2053-03-13	खरिद	27700			पुर्णमाया बस्नेत	उपयोगमा रहेको	
15	म.ब.रा.नि.का.	सेदुवा सेक्टर	संखुवासभा	मकालु	6	मकालु	2	736	3466	2055-09-20	खरिद	240000	5 वटा कच्ची घर १ भान्साघर गोलघर1		पेम्वा टासि शेर्पा	उपयोगमा रहेको	
16	म.ब.रा.नि.का.	सेदुवा सेक्टर	संखुवासभा	मकालु	6	मकालु	2	463	815	2055-09-20	खरिद	46571			पेम्वा टासि शेर्पा	उपयोगमा रहेको	
17	म.ब.रा.नि.का.	सेदुवा सेक्टर	संखुवासभा	मकालु	6	मकालु	2	746	2035	2055-09-20						उपयोगमा रहेको	
18	म.ब.रा.नि.का.	सेदुवा सेक्टर	संखुवासभा	मकालु	6	मकालु	2	460	120	2055-09-20	खरिद	10000			पेम्वा टासि शेर्पा	उपयोगमा रहेको	
19	म.ब.रा.नि.का.	सेदुवा सेक्टर	संखुवासभा	मकालु	6	मकालु	2	424	1030	2055-09-20	खरिद	100000			तलक बहादुर पराजुली	उपयोगमा रहेको	
20	म.ब.रा.नि.का.	सेदुवा सेक्टर	संखुवासभा	मकालु	6	मकालु	2	737	300	2055-09-20	खरिद	17144			पेम्वा टासि शेर्पा	उपयोगमा रहेको	
21	म.ब.रा.नि.का.	सेदुवा सेक्टर	संखुवासभा	मकालु	6	मकालु	2	772	350	2055-09-20	खरिद	15000			खरि राई	उपयोगमा रहेको	
22	म.ब.रा.नि.का.	मध्यवर्ती	संखुवासभा	पाथिभरा	4	मकालु	3	710	1000	2077-02-26	दान	-	3 कोठे टिनको छाना १ तले		चैत्रिमाया राई	उपयोगमा रहेको	
23	म.ब.रा.नि.का.	मु.का.	संखुवासभा	पाथिभरा	4	मकालु	3	1329	2035	2074-11-08	दान	-	6 कोठे पक्कि अफिस भवन 8 कोठे पक्की क्वाटर भवन 4/4 कोठे 2 पक्कि भवन 2 गोलघर २ कोठे कच्चि भवन 3 ट्वाइलेट/वाथरुम			उपयोगमा रहेको	
24	म.ब.रा.नि.का.	मु.का.	संखुवासभा	पाथिभरा	4	मकालु	3	1331	2565	2074-11-08	दान	-				उपयोगमा	

																रहेको	
25	म.ब.रा.नि.का.	मु.का.	संखुवासभा	पाथिभरा	4	मकालु	3	1343	509	2074-11-08	दान	-	खाली			उपयोगमा रहेको	अरुण-3 मा पर्ने
26	म.ब.रा.नि.का.	संखुवादोभान पोष्ट	संखुवासभा	माङ्तेवा	4	सिलिचोङ	3	660	130	2078-12-01	दान	-	5 कोठे 1तले पक्कि भवन		अर्जुन बहादुर थापा	उपयोगमा रहेको	
27	म.ब.रा.नि.का.	सिसुवाटार पोष्ट	संखुवासभा	बाला	1	सिलिचोङ	2	1069	415	2072-12-10			4 कोठे 2 तले कच्चि भवन 1 कोठे भान्साघर 2 ट्वाइलेट वाथरुम			उपयोगमा रहेको	
28	म.ब.रा.नि.का.	हटिया सेक्टर	संखुवासभा	हटिया	4	भोटखोला	3	796	3005	2053-11-06	खरिद	219500	छ कोठे 2 तले कच्ची भवन		उच्चेन भोटे	उपयोगमा रहेको	
29	म.ब.रा.नि.का.	हटिया सेक्टर	संखुवासभा	हटिया	4	भोटखोला	3	834	1615	2053-11-06	खरिद	125000			छेसिङ रिदर भोटे	उपयोगमा रहेको	
30	म.ब.रा.नि.का.	हटिया सेक्टर	संखुवासभा	हटिया	4	भोटखोला	3	791	550	2053-11-06	खरिद	40000			नुर्पु छिरिङ भोटे	उपयोगमा रहेको	
31	म.ब.रा.नि.का.	हटिया सेक्टर	संखुवासभा	हटिया	4	भोटखोला	3	794	1020	2053-11-06	खरिद	75000			किजा रिदर भोटे	उपयोगमा रहेको	
32	म.ब.रा.नि.का.	बुङ सेक्टर	सोलुखम्बु	बुङ	3	महाकुलूङ	1	2536	92	2081-10-13	दान	-	4 कोठे 1 तले भवन		नविन कुमार राई	उपयोगमा रहेको	
33	म.ब.रा.नि.का.	बुङ सेक्टर	सोलुखम्बु	बुङ	6	महाकुलूङ	1	436	1210	-	-	-	4 कोठे 1 तले भवन		धनिपुर्जा प्राप्त भइ नसकेको	उपयोगमा रहेको	धनिपुर्जा प्राप्त भइ नसकेको
34	म.ब.रा.नि.का.	पेलमाङ	सोलुखम्बु	बुङ	8	महाकुलूङ	2	1683	300	2075-12-29	दान	-	नेपाली सेना पोष्ट		पदम बहादुर राई	उपयोगमा रहेको	
35	म.ब.रा.नि.का.	पेलमाङ	सोलुखम्बु	बुङ	8	महाकुलूङ	2	1677	1100	2075-11-22	दान	-	नेपाली सेना पोष्ट		पासिमनि राई	उपयोगमा रहेको	
36	म.ब.रा.नि.का.	पेलमाङ	सोलुखम्बु	बुङ	8	महाकुलूङ	2	1675	760	2075-11-22	दान	-	नेपाली सेना पोष्ट		मकलधन राई	उपयोगमा रहेको	
37	म.ब.रा.नि.का.	गुल्म मु.का.	संखुवासभा	पाथिभरा	7	मकालु	3	775	380	2073-02-12	दान	-	नेपाली सेना मु.का.			उपयोगमा रहेको	

अनुसूची - ९ :- मकालु बरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय घरजग्गा विवरण

क.स	सवारी साधन	गाडी नम्बर	कम्पनी	हर्ष पावर	इन्जिन नं.	चेसीस नं.	मोडल नं.	बनेको साल	देश	अवस्था	खरिद रकम	कैफियत
1	गाडी	बा 2 झ 2352	mahendra	2523cc	GHGHK62663	MAIR UHGH-KG3L90962	Mahindra Bolero Camper DC4WD PS India	2016	भारत	चालु	मुल्य नखुलेको	विभागबाट प्राप्त
2	मोटरसाइकल	को 1 ब 1097	bajaj	149.53 cc	JHZWGC44869	MD2A74BZ0GWC05423	V15	2016	भारत	चालु	मुल्य नखुलेको	-
3	मोटरसाइकल	को 1 ब 1333	yamaha	249 cc	G3H7E0017230	ME1RG4215H0017154	FZ-25	2016	जापान	चालु	मुल्य नखुलेको	-
4	मोटरसाइकल	को 1 ब 2272	bajaj	149.50cc	DHYRJC94385	MD2A77CY1JRC20265	Pulsar 150 cc	2018	भारत	चालु	मुल्य नखुलेको	-
5	मोटरसाइकल	प्र 3-02-001-ब 2163	yamaha	125 cc	E3W8E059117	LBPDE1219K0020110	XTZ 125E	2019	जापान	चालु	मुल्य नखुलेको	विभागबाट प्राप्त
6	स्कुटर	प्र 1-02-001-ब 3510	yamaha	125cc	E325E0418701	ME1SEG46AM0065696	RAY ZR SR	2021	जापान	चालु	289900/-	-

अनुसूची - १० :- मकालु बरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षत्रमा रहेका जलविद्युत आयोजनाहरुको विवरण

सि.नं.	आयोजनाको नाम	खोला	ठेगाना	क्षमता मे.वा	आयोजनाको हालको अवस्था	निर्माण स्थल	निर्माण कम्पनिको नाम
1	माथिल्लो अप्सुवाखोला जलविद्युत आयोजना	अप्सुवा	मकालु	35.15	अध्ययन भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	रामजानकी हाइड्रोपावर प्रालि
2	अप्सुवाखोला जलविद्युत आयोजना	अप्सुवा	मकालु गापा 1/6	23.00	अध्ययन भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	रामजानकी हाइड्रोपावर प्रालि
3	तल्लो अप्सुवाखोला जलविद्युत आयोजना	अप्सुवा	मकालु गापा 1/7	54.00	अध्ययन भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	मिजु इनर्जी लिमिटेड सोल्टिमोड काठमाडौं
4	अपर अरुण जलविद्युत आयोजना	अरुण	भोटखोला 2/3/4	1063.36	अध्यायन भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	विद्युत विकास विभाग
5	अरुण- 4 जलविद्युत आयोजना	अरुण	भोटखोला 4 मकालु 3	490.00	अध्यायन भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	नेपाल विद्युत प्राधिकरण र SJVN
6	किमाथांका अरुण जलविद्युत आयोजना	अरुण	भोटखोला गापा 1, 2	454.00	अध्यायन भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	विद्यूत उत्पादन कम्पनि लिमिटेड काठमाडौं
7	अरुण- 3 जलविद्युत आयोजना	अरुण	मकालु 3/4/5	900.00	निर्माण भईरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	एस जे भियन अरुण 3 पावर डिभेलपमुन्ट क.प्रा.ली.
8	तल्लो अरुण जलविद्युत आयोजना	अरुण	मकालु 6 सिलिचोङ 5 चिचिला 3 खाँदबारी 2	669.00	अध्यायन अनुमति लिने प्रकृयामा रहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	विद्यूत उत्पादन कम्पनि लिमिटेड काठमाडौं
9	माथिल्लो इन्सुखोला जलविद्युत आयोजना	इन्खुखोला	महाकुलुङ 1/2	24.22	अध्ययन अनुमति लिने प्रकृयामा रहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	युनिभर्सल पार कम्पनि लिमिटेड
10	इन्सुखोला जलविद्युत आयोजना	इन्खुखोला	महाकुलुङ 1/2	9.00	अध्ययन अनुमति लिने प्रकृयामा रहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	राजेन्द्र प्रशाद गौतम नयाँ बानेश्वर
11	सुपर इन्सुखोला जलविद्युत आयोजना	इन्खुखोला	महाकुलुङ 1/2	24.41	अध्ययन अनुमति लिने प्रकृयामा रहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	दोर्दीखोला जलविद्यूत कम्पनी लिमिटेड
12	माथिल्लो इसुवाखोला जलविद्युत आयोजना	इसुवा	मकालु 1/2	24.00	निर्माण भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	

13	इसुवाखोला जलविद्यूत आयोजना PROR क्यासकेड-1	इसुवा	मकालु 1/2	40.10	निर्माण भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	इसुवा इनर्जी प्रालि
14	इसुवाखोला जलविद्यूत आयोजना	इसुवा	मकालु 1/3	97.20	निर्माण भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	दोलखा निर्माण कम्पनी विराटनगर मोरङ
15	इसुवा अर्धजलासययुक्त क्यास्केट -2 जलविद्युत आयोजना	इसुवा	मकालु 1/6	9.95	सम्भाव्यता अध्ययनको प्रकृयामा रहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	विष्ठ इनर्जी प्राली काठमाडौ
16	इसुवा अर्धजलासययुक्त क्यास्केट -3 जलविद्युत आयोजना	इसुवा	मकालु 6 सिलिचोङ 4	9.95	सम्भाव्यता अध्ययनको प्रकृयामा रहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	म्याजिक अरुण हाइड्रोपावर प्रा लि. काठमाडौ
17	कासुवाखोला जलविद्युत आयोजना	कासुवा	मकालु गापा 2/3	45.00	अध्ययन भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	सि.इ.डि.वि. हाइड्रोफन्ड लि. काठमाडौ
18	छुजुङ खोला जलविद्युत आयोजना	छुजुङ	भोटखोला 2	63			संग्रिला उर्जा प्राली
19	तेजोथोगाम खोला अर्न्धजलासययुक्त जलविद्युत आयोजना	तजो र थोगाम	भोटखोला 3	29.00	सम्भाव्यता अध्ययनको प्रकृयामा रहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	स्नोफल हाइड्रोपावर कम्पनी प्रा.लि. काठमाडौ
20	माथिल्लो बरुण जलविद्युत आयोजना	वरुण	भोटखोला			कोर क्षेत्र	
21	तल्लो वरुण जलविद्युत आयोजना	वरुण	भोटखोला 4	132.00	अध्ययन भैरहेको	कोर क्षेत्र	एम्पिक इनर्जी प्रा.ली. कमल पोखरी काठमाडौ
22	माथिल्लो संखुवाखोला जलविद्युत आयोजना	संखुवा	सिलिचोङ 2/3	40.00	रुख कटानको प्रकृयामा रहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	ह्याप्पी इनर्जी प्रा.लि.
23	संखुवाखोला-१ जलविद्युत आयोजना	संखुवा	सिलिचोङ 2/3	41.75	अध्ययन भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	विद्युत विकास विभाग अनामनगर काठमाडौ
24	सुपर संखुवाखोला जलविद्यूत आयोजना	संखुवा	सिलिचोङ 2/3	42.03	निर्माण भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	छोतेन ग्यार्मन श्रेष्ठ बोद्द काठमाडौ
25	संखुवाखोला जलविद्युत आयोजना	संखुवा	सिलिचोङ 4 भोजपुर	39.7	अध्ययन भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	विद्युत विकास विभाग अनामनगर काठमाडौ
26	संखुवाखोला जलविद्युत आयोजना	संखुवा	सिलिचोङ-1	41.06	अध्यन भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	गुरास हाइड्रो प्रा.लि.
27	साल्दिमखोला जलविद्युत आयोजना	साल्दिम	भोटखोला 4	45.00	अध्ययन अनुमति लिने प्रकृयामा रहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	लुधिना हालिड्स इनर्जी पिलटेखा काठमाडौ
28	सिसुवाखोला जलविद्युत आयोजना	सिसुवा	सिलिचोङ 1/2	13.50	अध्ययन अनुमति लिने प्रकृयामा रहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	मातृभुमी हाइड्रोपावर डिभेलपमेन्ट क.प्रा.लि. ललितपुर
29	हन्गुवाखोला जलविद्युत आयोजना	हन्गुवा	महाकुलुङ 3/4	21.27	अध्ययन अनुमति लिने प्रकृयामा रहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	-

30	मध्य हुङ्गुखोला ए जलविद्युत आयोजना	हुङ्गुखोला	महाकुलुङ 3/5	22.00	निर्माण भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	एपेक्स मकालु हाइड्रोपावर प्रा.लि. काठमाडौ
31	मध्य हुङ्गुखोला बि जलविद्युत आयोजना	हुङ्गुखोला	महाकुलुङ 3/6	22.90	अध्ययन भैरहेको	मध्यवर्ती क्षेत्र	एपेक्स मकालु हाइड्रोपावर प्रा.लि. काठमाडौ
	जम्मा			**4490.40**			

अनुसूची — ११ :- आ.व. २०८२/८३ को कार्यक्रम तथा प्रगती विवरण

खर्च शिर्षक	क्रियाकलाप कोड	कार्यक्रम	जम्मा बजेट	खर्च भएको बजेट	प्रगति प्रतिशत
		चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु (३२९०३१०१३)			
२२५१२	२.६.६.११	वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ब्युरो बैठक	९५000.00	९५000.00	१00.0000
२२५२२	२.७.२१.१0	चोरी सिकार नियन्त्रण स्विप अपरेसन	१६२000.00	१६२000.00	१00.0000
२२५२२	२.७.२१.१७	पर्यटकिय क्षेत्रको फोहोरमैला व्यावस्थापन	४५000.00	४५000.00	१00.0000
२२५२२	२.७.२१.२८0	वन डडेलो व्यावस्थापन	१८0000.00	१७९९९५.00	९९.९९७२
२२५२२	२.७.२५.१८	वन्यजन्तुबाट टुहुरा बनाइएका बालबालिकालाई छात्रवृति	२७000.00	२७000.00	१00.0000
२२५२२	२.७.२५.४७३	मुद्दा अनुसन्धान तथा तहकिकात	२१६000.00	२१६000.00	१00.0000
२७२१२	७.२.८.२४	वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत सहयोग	१५0000.00	१३१७00.00	८७.८000
२२५२९	२.७.२७.६	वन्यजन्तु सप्ताह	१00000.00	१00000.00	१00.0000
		जम्मा	**९७५000.00**	**९५६६९५.00**	**९८.१२२६**
		प्रशासनिक खर्च	५८९९९६६८.00	४८३0५७७१.00	८१.८७४६
		जम्मा	**५९९७४६६८.00**	**४९२६२४६६.00**	**८२.१३८८**
		पुँजिगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु (३२९०३१०१४)			
३१११२	११.१.२.५	पोष्ट भवन निर्माण	५000000.00	४८0४८२८.00	९६.0९६६
३११५१	११.४.५.२	पर्यटक पदमार्ग निर्माण	५00000.00	४९४६४७.00	९८.९२९४
३११५१	११.४.७.१	काठेपुल निर्माण	४00000.00	३९३३८७.00	९८.३४६८

३११५६	११.४.१६.१	खानेपानि निर्माण (पाइप जडान)	१००००० .००	१००००० .००	१००.००००
३११५६	११.४.१६.४	खानेपानी मुहान संरक्षण तथा व्यावस्थापन	१००००० .००	१००००० .००	१००.००००
३११५७	११.४.१७.३१२	सामुदायिक वनको विधान तथा कार्ययोजना नविकरण	३००००० .००	२९०२०१.००	९६.७३३७
३११५७	११.४.१७.५८	पोष्टमा सोलार जडान	१५०००० .००	१४९६०० .००	९९.७३३३
३११५७	११.४.१७.६१	पर्यटक विश्रामस्थल निर्माण	३००००० .००	२९५७६८ .००	९८.५८९३
३११५९	११.४.२२.३	साइनबोर्ड/सुचनाबोर्ड निर्माण	२००००० .००	१८९६२५.००	९४.८१२५
३११७१	११.५.१६.२	खानेपानी मर्मत (पाइप जडान)	१००००० .००	९९८८९.००	९९.८८९०
३११७१	११.५.१७.९	साइनबोर्ड/सुचनाबोर्ड मर्मत	१००००० .००	९९९३७.००	९९.९३७०
३११७१	११.५.२२.१०	शौचालय मर्मत	१५०००० .००	१४९४५६.००	९९.६३७३
३११७१	११.५.२२.११	बिजुली वायरिङ मर्मत	१००००० .००	९९८५० .००	९९.८५००
३११७१	११.५.२२.३	पोष्ट भवन मर्मत	२००००० .००	१९८३३६.००	९९.१६८०
जम्मा			**७७००००० .००**	**७४६५५२४.००**	**९६.९५४९**
मध्यवर्ती क्षेत्र अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु (३२९०३०११३)					
२६४१४	४.५.३.५३	पानी मुहान संरक्षण	१७०००० .००	९५००० .००	५५.८८२४
२६४१४	४.५.३.५४	पर्यटक पदमाग निर्माण तथा स्तरोन्नती	१७०००० .००	१६२००० .००	९५.२९४१
२६४१४	४.५.३.५७	म.क्षे.व्या. समितिको भवन सुधार	१००००० .००	४५००० .००	४५.००००
२६४१४	४.५.३.५९	सामुदायिक वन व्यावस्थापन तालिम	८०००० .००	१७९९९५.००	२२४.९९३८
२६४१४	४.५.३.६१	इको क्लव गठन तथा सञ्चालन सहयोग	९०००० .००	२७००० .००	३०.००००
२६४१४	५.१.७.९३६	नर्सरी व्यावस्थापन तथा संचालन	१००००० .००	२१६००० .००	२१६.००००
जम्मा			**७१०००० .००**	**७२४९९५.००**	**१०२.११२०**
		प्रशासनिक खर्च	१९०००० .००	१७३३८५.००	९१.२५५३
जम्मा			**९००००० .००**	**८९८३८० .००**	**९९.८२००**

अनुसूची — १२ :- आ.व. २०८२/८३ को राहत विवरण

क.स.	क्षतिको विवरण	वितरण गरिएको राहत रकम												
		साउन	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पुष	माघ	फागुन	चैत	बैशाख	जेष्ठ	असार	जम्मा
१	सामान्य घइते	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	गम्भिर घाइते	०	०	०	०	०	०	०	३६००००	०	०	०	०	३६००००
३	मानिसको मृत्यु	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	पशुधन क्षति	०	०	३०२०००	०	७३०००	०	०	२९६०००	०	०	०	५२९०००	१२०००००
५	अन्न बालिको क्षति	०	०	३५०००	०	१२०००	०	०	२९०००	०	०	०	४१०००	११७०००
जम्मा		०	०	३३७०००	०	८५०००	०	०	६८५०००	०	०	०	५७००००	१६७७०००

अनुसूची — १३ :- आ.व. २०८२/८३ को पर्यटक विवरण

महिना	नेपाली			सार्क मुलुक			अन्य विदेशी			कुल पर्यटक		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
श्रावण	१६	५५	७१	०	०	०	०	२	२	१६	५७	७३
भाद्र	३७	८६	१२३	२	७	९	११	४९	६०	५०	१४२	१९२
आशविन	५१	२३६	२८७	८	२५	३३	१११	२९७	४०८	१७०	५५८	७२८
कार्तिक	३६	२५७	२९३	८	३७	४५	२८७	५२३	८१०	३३१	८१७	११४८
मंसिर	१	४	५	०	२	२	९	१०	१९	१०	१६	२६
पौस	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

माघ	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
फाल्गुन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
चैत्र	६	१४०	१४६	२	१०	१२	६९	१३७	२०६	७७	२८७	३६४
बैशाख	१५	६७	८२	५	२०	२५	१०८	२९८	४०६	१२८	३८५	५१३
जेष्ठ	२	३०	३२	३	१०	१३	३२	१०६	१३८	३७	१४६	१८३
आषाढ	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	**१६४**	**८७५**	**१०३९**	**२८**	**१११**	**१३९**	**६२७**	**१४२२**	**२०४९**	**८१९**	**२४०८**	**३२२७**

अनुसूची – १४:- आ.व. २०८२/८३ को राजश्व विवरण

क्र. स.	राजश्व शिर्षक	शिर्षक	मासिक राजश्व रकम												जम्मा
			साउन	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पुष	माघ	फागुन	चैत्र	बैसाख	जेष्ठ	असार	
१	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१४२२९	०	०	०	३०००	०	०	०	०	०	०	०	०	**३०००**
२	वन क्षेत्रको अन्य आय	१४२६४	०	०	११५२५६९	०	०	२१०९१४	९००००	५५३७	२०३९८८	०	३१०४८	१६१७२०	**१८५५७७६**
३	बेरुजु	१५१११	०	५८१४७	२००००	०	०	०	०	०	०	०	०	५०८८७	**१२९०३४**
४	न्यायिक दण्ड जरिवाना र जफत	१४३११	०	०	०	०	०	७५३९६४	०	०	२०६००	०	०	०	**७७४५६४**
५	वन रोयल्टी संकलन	३३१५१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	**०**
६	वन क्षेत्रको रोयल्टी	३३३६१	०	०	३५२८०	०	२६४५०१४	४६४१६०	१३९०००	४२३१८	०	०	६३०००	२८५४०४५	**६२४२८१७**
जम्मा राजश्व			**०**	**५८१४७**	**१२०७८४९**	**३०००**	**२६४५०१४**	**१४२९०३८**	**२२९०००**	**४७८५५**	**२२४५८८**	**०**	**९४०४८**	**३०६६६५२**	**९००५१९१**

अनुसूची — १५ :- आ.व. २०८२/८३ को वन पैदावरको विवरण

क.स.	वन पैदावरको जात	एकाई	परिमाण
१	धुपी	के.जी.	२६०४
२	सुनपाती	के.जी.	६२८
३	पाखनवेद	के.जी.	५३७
४	बुढो ओखती	के.जी.	१८६
५	पदमचाल	के.जी.	३४३
६	चिम्फिङ	के.जी.	१३१
७	चिराईतो	के.जी.	३३९०४
८	यार्सागुम्बा	के.जी.	२.२८३
९	कुटकी	के.जी.	४०
१०	हडचुर	के.जी.	६७
११	मजिटो	के.जी.	१९४२
१२	झ्याउ	के.जी.	१५
१३	वन लसुन	के.जी.	८०
१४	टिमुर	के.जी.	१९
जम्मा			**४०४९८.२८**
१४	यार्सा संकलन	जना	९१
१५	माछा	जना	६१
१५	भिर मह	के.जी.	२०
जम्मा			**१७२**
१	चरिचरण	गोटा	रु. १३२७५/-
जम्मा			**रु. १३२७५/-**
१	बालुवा	घन मिटर	२२२
२	गिट्टी	घन मिटर	१०२
३	ढुङ्गा	घन मिटर	३०६
जम्मा			**६३०**